

מגזין הבולאים בישראל

רשמים מכנס יום הבולאות

ורך "שובל", איתמר עצמון, לקח לעצמו "פסק זמן" מסיבות אישיות. אנו מאחלים לו הצלחה ומקווים לחזרתו לעבודתו הטובה במהרה. המגזין הנוכחי יוצא לאור בפיגור של חודשיים, אך נעשה כל מאמץ שבמהלך 2016 יופיעו עוד ארבעה "שובל"ים.

התאחדות בולאי ישראל, בשיתוף עם השירות הבולאי של דואר ישראל, תארגן השנה את תערוכת הבולים "ירושלים 2016". טופס הרשמה למעוניינים להציג מתפרסם במגזין זה, ובאתר האינטרנט שלנו ניתן לעיין בתקנון התערוכה. בנוסף למציגים מישראל ישתתפו גם מציגים מארה"ב, גרמניה והונגריה – מדינות השולחות נציגים ושופטים שמונו ע"י ההתאחדויות הלאומיות שלהן. בנוסף נאפשר למציגים בודדים ממדינות נוספות שברשותם אוספי ארץ ישראל או יודאיקה להתחרות גם כן. מציגים מצרפת, דרום אפריקה, אנגליה וברזיל הודיעו כבר על כוונתם זאת.

המצב הכספי של דואר ישראל ותוכנית ההבראה שלו משפיעים קשות גם על תקציב התאחדות בולאי ישראל ועל תקציב התערוכה. מכה נוספת שהונחתה על הבולאות השנה היא הפסקת הנכונות של "דיזונגו סנטר" בת"א להקצות מקום לפעילות חודשית של יריד הבולאות. עד כה ניתנו לנו שולחנות העבודה ביריד ללא תשלום ועל פי המדיניות החדשה של הנהלת הסנטר אין הם מוכנים לאפשר שימוש בשולחנות אלה. עלותם החודשית או השכרתם של שולחנות קד"ם (על פי דרישת הסנטר) גבוהה ביותר ואין באפשרות ההתאחדות לעמוד בנטל הזה. בימים אלה נמשיך את החיפוש למציאת פתרון חלופי. עד אז מוזמנים הקוראים שלנו לפנות למשרד לגבי אפשרות רכישת פירסומי ה.ב.ג., עודפי סדרנים משומשים ועודפי תרומות בולים ומעטפות לחוגי נוער.

בית הספר "הודה הלוי" בירושלים, ביה"ס "משואות נריה" במודיעין ואחרים ממשיכים גם השנה בהעברת חוגי בולאות והעשרת תוכניות לימוד שונות באמצעות חומר בולאי. שני חוגים חדשים נפתחו השנה בגבעתיים (בהדרכתו האישית של יגאל נתנאל – חבר הנשיאות שלנו) ובגבעת שמואל. לא יכולנו להמשיך בכך ללא זרם התרומות של חומר בולאי מאספנים פרטיים, סוחרי בולים וכמובן – קבלת עודפי מעטפות יום ראשון (חתוכות) מהשירות הבולאי. המתנדב איציק טלמן ממשיך להוריד בולים מנייר ומאפשר לנו לספק לחוגי הבולאות גם בולי ישראל עדכניים שכמעט נעלמו מהדואר המסחרי והפרטי. לצערנו, מר איציק וימן, מתנדב מסור שעבר בהתאחדות מספר שנים נפטר בפתאומיות ואנו שולחים מפה נתחומים למשפחתו וחבריו.

כנס יום הבולאות ה-29 בדצמבר 2015 היה מוצלח על פי תגובות החברים. אירוע שנתי זה הפך עם השנים לפעילות המוצלחת ביותר שלנו הודות למפגש החברתי-מקצועי, למגוון ההרצאות ולמפגש השנתי עם השירות הבולאי. במיוחד חשוב הכנס למצטרפים החדשים לשורותינו – באין הזדמנות טובה ונוחה יותר להחליף דעות ולהתעדכן בנעשה בבולאות בארץ ובעולם. ניתן לראות את ההרצאות שניתנו בכנס ב־YouTube על יד חיפוש Israel Philatelic Federation.

התערוכה העולמית בסוף מאי 2016 בניו יורק מעוררת עניין רב בקרב הבולאים והשוק הבולאי הבינלאומי. כידוע, מצב הבולאות העולמי, פרט לחריגים במזרח אסיה ובמפרץ הפרסי, אינו טוב: ערך האוספים הרגילים קטן, האספנים נוטים לקנות פחות, היקף הסוחרים בתחום יורד, הכנסות השירותים הבולאיים קטנות, מנהלות הדואר הפסיקו לתמוך בתערוכות, התמעטות הדואר הפרטי וחוסר הבולטות היחסי של הבולים – כל אלה לא מעודדים הצטרפות אספנים ובעיקר נוער לתחביב הבולאות.

על רקע זה קיום תערוכה ענקית כמו זאת בניו יורק הופכת לתופעה נדירה. אנחנו עדיין חולמים על תערוכה עולמית במאי 2018 אבל הסיכויים למציאת תקציב בדואר ישראל הולכים וקטנים. שיתוף הפעולה הבינלאומי בין ההתאחדויות הלאומיות של אספני הבולים היא קריטית במצב זה יותר מאי פעם. בגרמניה, ארה"ב, אנגליה או סין המצב יחסית טוב אבל במדינות קטנות יותר, כמו ישראל, הקשרים הבינלאומיים חיוניים לתחזוקת הבולאות המאורגנת. מסיבה זאת, לראשונה מזה כ-50 שנה, החלטנו להציע את יגאל נתנאל, חבר הנשיאות שלנו, מציג בינלאומי בעל הישגים יוצאי דופן, שופט בינלאומי ומדריך חוגי נוער – כמועמד לדיקטור באיגוד הבולאות העולמי – FIP. באיגוד חברות 92 מדינות ובוועידה הדרשנית שתהיה לאחר התערוכה העולמית בטאיוואן באוקטובר 2016 ייבחרו 2 דיקטורים חדשים (מתוך 8). למרות התחזקות המדינות הערביות גם ב־FIP והחשש שהחרם נגד ישראל עלול להגיע גם למישור זה, אנו מעריכים כרגע שיגאל יצליח להיבחר בזכות ההערכה הרבה של הבולאות שלנו וההערכה להצלחת התערוכות הבינלאומיות שהתקיימו בעבר בישראל.

טיבי ניב
מנכ"ל

גליון מס' 102
כסלו-אדר א' תשע"ו – דצמבר 2015-פברואר 2016
מחיר: 30 ש"ח מנוי שנת: 100 ש"ח

מען המערכת לפניות ולסנויים: ת"ד 4523, ת"א 61045
טל: 03-6295547 • פקס: 03-5259716
Email: ipf@netvision.net.il • www.israelphilately.org.il

עורך אחראי: טיבי ניב • עורכת: לילך גלעד
עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס, שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

חדשות הבולאות בארץ:

- ד"ר יוסף ואלך – בולאי השנה 3
- אתר האינטרנט של איל"ת 3

תולדות הדואר בארץ ישראל:

- דרך הדואר הממלוכית 4
- שוד כרכרת הדואר האוסטרית בדרך לירושלים 1912 9
- דברי דואר מתקופת המנדט בפלשתינה 1927-1948 9
- הנושאים בולי נוף עם פסים אופקיים 10
- ישראל 1948-1959 דואר מבול בבל זיכרון בודד 13

יודאיקה:

- מחווה בולאית לחלוצת האינטרנט באורוגווי – אידה הולץ. 16
- ארכיטקטורה ישראלית בבול אוסטרי 16

פכים בולאיים:

- איסלנד – דואר סנטה קלאוס 17
- "קוריוזים בבולי ישראל" 17
- שלוש הדתות בגל"ז ההנפקה המשותפת ישראל-ותיקן (2/9/2015) 17

חדש על מדף הספרייה:

- ג'ון ולדן – האופציה הגרעינית – תיעוד בולאי. 18

בולאות מעבר לים:

- זהב גדול בתערוכת NOTOS 2015 באתונה, יוון 19
- מונקופיל MonacoPhil 2015 20
- הבולים המשולשים של כף התקווה הטובה 22

לזכרם:

- אורי שליט 23
- יעקב צים 23
- עדכון קטלוג בולי ישראל. 25
- חותמות דואר ישראל. 29
- ירושלים 2016 31

תיקון טעות

בשובל הקודם נפלו שתי טעויות ועם הקוראים הסליחה. להלן תיקון הטעויות:
בעמוד 2 פרנציסקוס הראשון ולא בנדיקטוס הששה עשר.
בעמוד 3 בסקירה על ביקור תלמידי בית הספר בהתאחדות – הילדים הם מפרדס חנה ולא מכפר סבא.

ד"ר יוסף ואלך – בולאי השנה

החדשה הייתה מונעת על ידי התאוה למחקר בולאי בצד ארגון מכירות פומביות. הסחר והמחקר הבולאי היו תמיד שלובים זה בזה והאינטראקציה המקצועית בין שני התחומים תרמה לפיתוח הידע הבולאי הנרחב בה נחן.

מזה שנים רבות מתמקד ד"ר וולך בתיעוד תולדות הדואר של איזור יהודה, שומרון וחבל עזה. שטח זה עבר תהפוכות רבות מאז תום שלטון המנדט הבריטי בשנת 1948, מלחמת ששת הימים וצרוף שטחי רצועת עזה והגדה, הסכמי אוסלו והעברת שטחים לרשות הפלסטינית – את כל אלה חקר ותיעד והביא לידי ביטוי בעשרות מאמרים וספרים.

בנוסף לכך הרחיב ד"ר ואלך את היריעה הבולאי בתחום תהליכי האוטומציה של הדואר, תוויות הבול, מחקר מעמיק על תשניות, בולי הכנסה, דברי בולים ועוד. קהילת הבולאים מעריכה את החדשנות במחקרו אלה. הוא בחר להתמקד בנושא שטרם נחקר, תיעד ועיבד את הנתונים בזמן אמת וחשף בפנינו מציאות דוארית מורכבת באזור פוליטי שנוי במחלוקת. באופן זה הרחיב ד"ר ואלך את גבולות המחקר בתחום תולדות הדואר של ארץ ישראל ויצר תיעוד מקורי שיקבל משנה תוקף בעתיד לבוא. התאחדות בולאי ישראל מאחלת לד"ר ואלך המשך פעילות בולאית ברוכה ■

תאחדות בולאי ישראל גאה להכריז על ד"ר יוסף ואלך כבולאי הנבחר לשנת 2015 וזאת על מפעל חיים בתחום הבולאות של ארץ ישראל. מקוריות בתיעוד נושאים חדשים שלא נדונו בעבר, תעוזה לעסוק בחומר מודרני המתייחס לשנים שאחרי קום המדינה, עיסוק סיסטמתי ומעמיק בתחום הבולאות של ארץ ישראל כמו גם פרסומים מדעיים שיצאו לאור בעשרות מאמרים וספרים – על כל אלה קהילת הבולאים מברכת ומוקירה.

ד"ר ואלך נולד בירושלים בבית חולים "שערי צדק", אותו ייסד אחי סבו ד"ר משה ואלך. את מלחמת השחרור חווה כילד בירושלים הנצורה והמופגזת, סיים תיכון דתי והתגייס לצה"ל במסלול בנח"ל.

מוסמך לכימיה מטעם האוניברסיטה העברית, בעל תואר דוקטור ממכון וייצמן, רחובות, פוסט דוקטורט (פלסטיקה ופולימרים) בארצות הברית. שימש כחוקר במרכז למחקר גרעיני בנחל שורק. בגיל 39 ד"ר ואלך מפנה עורף לקריירה המדעית – מחשב מסלול מחדש – וחוזר לעסוק בבולאות, "תמיד אהבתי היסטוריה, אספתי קצת מסמכים ובולים, התעניינתי בכל הקשור לארץ ישראל הכל היה על אש קטנה. משהגיע אלי הארכיון המשפחתי של ד"ר ואלך הגיזק לא נתן לי מנוח" – כך על פי דבריו הפך התחביב לעיסוקו העיקר. הקריירה

אתר האינטרנט של איל"ת – www.ranb2000.wix.com/ayelet

המזכיר יורם לוביאניקר שהעמידו לרשות מר ברש את פרסומי האגודה למטרת שילובם באתר. מטרת האתר על פי הכתבה ב"נושאון" היא ליצור במה עבור האגודה כדי לקדם שתי מטרות: לקדם את תדמית איל"ת ונושא האיסוף התימאטי ולספק מידע ותמיכה לחברי איל"ת. לעת עתה האתר נמצא בתקופת "הרצה" ראשונית במתכונת חינמית כאשר כמות המידע אותה ניתן לאחסן הינה מוגבלת. בעתיד, כאשר יגובשו תכני האתר באופן מסודר ויורחב נפח הנתונים, האתר יעבור למתכונת של אחסון בתשלום.

תכני האתר

כפי שניתן לראות בצילום, העמוד הראשון מציג את האגודה ומטרותיה, מהו איסוף תימאטי ולוח אירועים עדכני. שלוש לשוניות מתייחסות לפרסומי איל"ת. בלשונית נושאון יועלו סריקות של שערי הגיליונות, תוכן העניינים ומאמרים נבחרים ובלשונית נושאונט ונושאונצ'יק יועלו הגיליונות האלקטרוניים במלואם. בלשונית חברי האגודה יפורסמו החברים רק על פי בקשה מפורשת של כל חבר וחבר. בלשונית קישורים מומלצים יוכלו אתרים מרחיבי ידע ועניין. הקוראים מתבקשים לגלוש באתר – תובנות, רעיונות, הצעות לשיפור יתקבלו בברכה, התאחדות בולאי ישראל רואה חשיבות רבה בהקמת האתר ותרומה חיונית לקידום תחביב הבולאות שמאבד לצערנו בעת האחרונה מקסמו. ניתן להתחבר לאתר איל"ת גם דרך אתר ההתאחדות: www.israelphilately.org.il/he/info/links ■

"נושאון" ינואר-מרץ 2016, שהיה מוקדש כולו לנושא "דמיון או מציאות", התפרסם דבר הקמתו של אתר האינטרנט של האגודה התימאטית – אולי באופן סמלי סוג של משאלה שהפכה למציאות.

את הפרויקט החשוב הזה יש לזקוף לזכותו חבר איל"ת, רן ברש* שיוזם, נרתם למשימה בהתנדבות והקים את האתר שהוא זמין לתצוגה במחשב ובטלפונים חכמים.

הקמת האתר זכתה לעידוד ותמיכה מיו"ר האגודה יצחק ברק

* רן ברש הוא מנהנדס אלקטרוניקה ועובד בהייטק. שוקד על בניית אוסף תימאטי העוסק בהתמצאות במרחב תחת הכותרת Where am I? כתובתו למשלוח תגובות ranb2000@gmail.com או דרך האתר.

סריקת הברקוד בטלפון חכם בעזרת אפליקציה היודעת לקרוא QR-Code מפנה ישירות לאתר

דרך הדואר הממלוכית

בול חדש שהנפיק דואר ישראל מציג את מערכת התקשורת המשוכללת שפעלה בא"י במאה ה-13

מאת: משה רימר

מבוא

לעבודות הצבאית הזדמנות נהדרת שנפתחה בפני הבנים לקידום ולחיים של עושר וכבוד. אם היו נשארים בערבה היה צפוי להם עתיד עגום של רועי צאן עלובים, בעוד שכחיילים יכלו להתקדם ולהגיע למשרות שלטוניות בכירות. עם תום הכשרתם הצבאית שוחררו הממלוכים מעבודות ושולבו בגודי הלוחמים. המצטיינים שביניהם זכו לקידום בדרגות, וידועים גם מקרים בהם העבדים לשעבר זכו להתמנות למעמד של משנה למלך.

פרשים ממלוכים

כיצד עלו הממלוכים לשלטון?

במחצית המאה ה-13, בעיצומה של תקופת מסעי הצלב, נשלטו ארץ ישראל וסוריה על ידי השליטים בני השושלת האיובית, שמרכזם היה בקהיר שבמצרים. בשנת 1248 נחתו בחוף מצרים גודי הצלבנים בראשות מלך צרפת לוואי התשיעי, במה שנודע בהיסטוריה כמסע הצלב השביעי. לאחר מספר קרבות בהם הביסו הצלבנים את הלוחמים המוסלמים, מצבם של האחרונים נראה כלאחר ייאוש. דווקא אז הלך לעולמו השליט האיובי, ובנו שנועד להחליפו היה בחור צעיר וחסר ניסיון שלא התאים להנהיג את המדינה בתקופת החירום שנוצרה.

ראשי הצבא, הממלוכים, התכנסו ביניהם והחליטו להדיח את השליט החוקי בן השושלת האיובית ולתפוס את ההנהגה. השליט הצעיר הוצא להורג ובשנת 1250 עלה לשלטון אחד מן הקצינים הממלוכים. הם הצליחו להביס את צבא הצלבנים שפלש למצרים בכך החלה תקופה בת כ-260 שנה, בה שלטו הממלוכים על כל המרחב שסביב ארץ ישראל.

אחרונה הנפיק דואר ישראל בול חדש שהוקדש לדרך הדואר הממלוכית. מערכת תקשורת משוכללת זו הוקמה במחצית המאה השלוש עשרה על מנת לשרת את צורכי

השלטון הממלוכי, ופעלה בהצלחה רבה במשך עשרות שנים. ברחבי ארץ ישראל נותרו שרידים מרשימים של דרך זו, המעידים על כושרם ונחישותם של השליטים שבנו אותה.

כדי להבין את הרקע והקמת דרך הדואר החשובה הזו מן הראוי שנבין מי היו אותם ממלוכים ששלטו על ארץ ישראל והמרחב שסביבה משך למעלה ממאתיים וחמישים שנה.

מי הם הממלוכים?

במחצית המאה השביעית יצאו מחצי האי ערב גדודים של לוחמים ערבים בדרכם לכבוש את העולם בשם האסלאם, ולהשליט בו את הדת החדשה שנולדה שנים ספורות קודם לכן. גל הכיבושים הגדול נמשך עשרות שנים, עד שנבלם בידי האימפריות השכנות וקווי הגבול החלו להתייבב. בשלב זה ביקשו השליטים המוסלמים לחזק את צבאם, להגן על גבולם ולהיערך לחידוש מסע הכיבושים לכשיוצרו התנאים הדרושים לכך.

אחד הפתרונות שגובשו התמקד בהקמת גדודים של לוחמים נועזים, שיוכשרו מילדות בבתי ספר צבאיים מיוחדים, ושיקדישו את חייהם להגנת ארצות האסלאם. לוחמים אלו היו הממלוכים.

פירושה של המילה "ממלוך" היא עבד, ואכן הממלוכים החלו את דרכם הצבאית כעבדים של שליטי ארצות האסלאם. מקורם של הממלוכים היה בערבות מרכז אסיה, באזור שמצפון לים הכספי. המדובר באזור בו שוררים תנאי אקלים קשה ביותר, עם חום מעיק בשעות היום וקור מקפיא בשעות הלילה. ילדים שהצליחו לשרוד בתנאים נוראיים אלו גדלו כנערים קשוחים וחזקים מטבעם. שליטי האסלאם העסיקו סוחרי עבדים שנהגו לסייר באזור הערבות ולקנות את אותם נערים מבני משפחותיהם. הנערים הובלו אל ארצות האסלאם שם שובצו בבתי הספר הצבאיים והוכשרו כלוחמים.

שיטה זו נראית בעינינו כיום כדרך אכזרית מאוד, וקשה לנו להבין כיצד יכלו הורי הילדים למכור את בניהם לעבדות. לא כך ראו זאת בני אותה תקופה. ההורים בני הערבה האסיאתית ראו במכירת בניהם

הסכנה המונגולית

כעשר שנים לאחר עלייתם לשלטון, בשנת 1260, עמדו הממלוכים בפני סכנה חמורה על עצם קיומם. לגבולה הצפוני של ארץ ישראל הלכו וקרבו גדודי הצבא הבלתי מנוצחים של האימפריה המונגולית. אימפריה זו הוקמה כמה עשרות שנים קודם לכן במונגוליה שבצפון מזרח אסיה, ואחר שכבשו את קיסרות סין העצומה והשתלטו על כל מרכז אסיה, פנו המונגולים לעבר מערב היבשת והתדפקו על שערי האזור בו שלטו הממלוכים.

למונגולים הייתה שיטה פשוטה ואכזרית להשליט את מרותם על האזורים אותם עמדו לכבוש. הם נהגו לשלוח שליח רשמי אל מושל אותה ארץ ולהציע לו כניעה ללא קרב. אם ההצעה נענתה בחיוב, והמושל המקומי נכנע בפני המונגולים, הניחו הכובשים לתושבי המקום להמשיך את חייהם כמעט ללא שינוי. הם המשיכו לנהל את ארצם ולהחזיק בדתם, וכל שנדרשו הוא לשלם מיסים לשליטים המונגולים. לעומת זאת, אם בחרו אנשי המקום להילחם במונגולים, הם גזרו בכך את גורלם למוות. המונגולים הטילו למערכה את צבאם העצום, כבשו את העיר הסוררת והשמידו את כל תושביה עד האחרון שבהם. בשנת 1258 תקפו המונגולים את שליט בגדד שסירב להיכנע להם, ולאחר כחודש ימים כבשו את העיר, טבחו את תושביה והרסו אותה עד היסוד. כשנה לאחר מכן נכנעה דמשק למונגולים, שהפנו את מבטם לעבר ארץ ישראל.

דמותו של בייברס כפי שהופיע על מטבע מודרני שהונפק על ידי קזחסטן בשנת 2012

כדרכם, פנו המונגולים אל השליטים הממלוכים בתביעה שייכנעו, אולם הפעם הם נתקלו ביריב שלא נרתע מפניהם. הפרשים הממלוכים צמחו באותה סביבה קשוחה כמו הלוחמים המונגולים, והם בחרו להגן על חירותם.

בשנת 1260 נפגשו שני הצבאות באזור עמק יזרעאל, סמוך למעיין עין חרוד. בקרב שנודע בהיסטוריה כקרב "עין ג'לוד" ניצחו הממלוכים בראשותו של השולטן קוטוז את הצבא המונגולי. המדובר היה בחיל חלוץ מונגולי קטן יחסית, והמונגולים התארגנו לחזור לשדה המערכה ולתקוף שוב בכוח גדול יותר, אולם עקב סיבות פוליטיות פנימיות הם וויתרו לעת עתה על כיבוש ארץ ישראל, ונסוגו חזרה צפונה.

המצביא הממלוכי שניהל את הקרב בשמו של קוטוז היה קצין יוצא דופן בשם בייברס. בעקבות הניצחון מרד בייברס בשליט קוטוז, הרג אותו, והפך למנהיג הממלכה הממלוכית.

הסיבה להקמת דרך הדואר

מיד לאחר עלייתו לשלטון החל בייברס לארגן את ממלכתו רחבת הידיים, שהשתרעה מדרום מצריים ועד צפון סוריה. הוא תקף את מבצרי הצלבנים ששלטו לאורך חוף ארץ ישראל, והכניע חלק מכוחם. הוא פעל כנגד מרידות פנימיות בממלכתו וחזק את שלטונו, אולם עיקר חששו היה מפני שובם של המונגולים.

בייברס הציב בצפון ממלכתו שורה של עמדות תצפית שנועדו לעקוב אחר תנועות חשודות של המונגולים בצפון סוריה. על מנת להבטיח שהמידע שנאסף יגיע מהר ככל האפשר אל עיר הבירה קהיר השקיע בייברס מאמץ עצום בהקמת דרכי הדואר והעברת הידיעות.

מה כללה רשת התקשורת הממלוכית?

כאמור, נועדה רשת התקשורת בראש ובראשונה להעביר ידיעות צבאיות והתרעות מפני מתקפה צפויה של הכוחות המונגוליים. לפיכך, רשת התקשורת הורכבה משלוש שכבות של העברת מסרים:

1. תחנות איתור

רשת זו נועדה להיות הראשונה שתופעל במקרה שהמרגלים בגבול הצפוני יבחינו בצבא המונגולי. על ראשי ההרים שבין צפון סוריה ועד קהיר הוקמו עמדות תצפית ואיתות ובהם צופים שעמדו בכוננות יומם ולילה. מטבע הדברים לא יכלו תחנות אלו להעביר ידיעות מורכבות ומפורטות, אולם היה באפשרותן להעביר בקוד מוסכם מראש מסרים פשוטים דוגמת "האויב מתקרב". האיתות בוצע בעזרת עשן בשעות היום ובעזרת מדורות אש בשעות הלילה, וידיעה בהולה הייתה יכולה להגיע לקהיר בתוך שעות ספורות.

2. דואר יונים

מיד לאחר משלוח האיתות ניתן היה להעביר מסר מעט יותר מפורט באמצעות משלוח של יונת דואר אליה הוצמד פתק עם דיווח קצר. לאורך הדרך מצפון סוריה לקהיר הוקמו מספר תחנות בהן הוחזקו יוני דואר, ובשעת הצורך ניתן היה לשחרר יונה שהובאה מן היעד הרצוי, ושתחזור לשם כשהיא נושאת בכנפיה את הפתק המצורף.

דואר היונים הממלוכי כפי שאויר על ידי עולה רגל נוצרי שביקר בארץ ישראל במאה ה־14

3. דרך הדואר היבשתית

עמוד השדרה של מערכת התקשורת המשוכללת התבסס על רשת דרכים סלולות ותחנות החלפת סוסים, שאפשרו לפרשי הדואר הממלוכי להעביר מכתבים, דוחות ופקודות במהירות רבה. כאשר מתייחסים במחקר ההיסטורי לדרך הדואר הממלוכית מתכוונים בעיקר למרכיב היבשתי שבה, וגם הבול החדש התמקד בעיקר בתיאור פרשי הדואר.

פרש דואר מונגולי

בראש ובראשונה תוכנן תוואי הדרך המובילה מצפון סוריה ועד דרום מצרים. דרך זו נסללה בתוואי נוח ככל האפשר, קרוב למקורות מים כאשר ניתן היה, ומוביל בין מקומות היישוב העיקריים בהם ישבו פקידי הממשל הממלוכי.

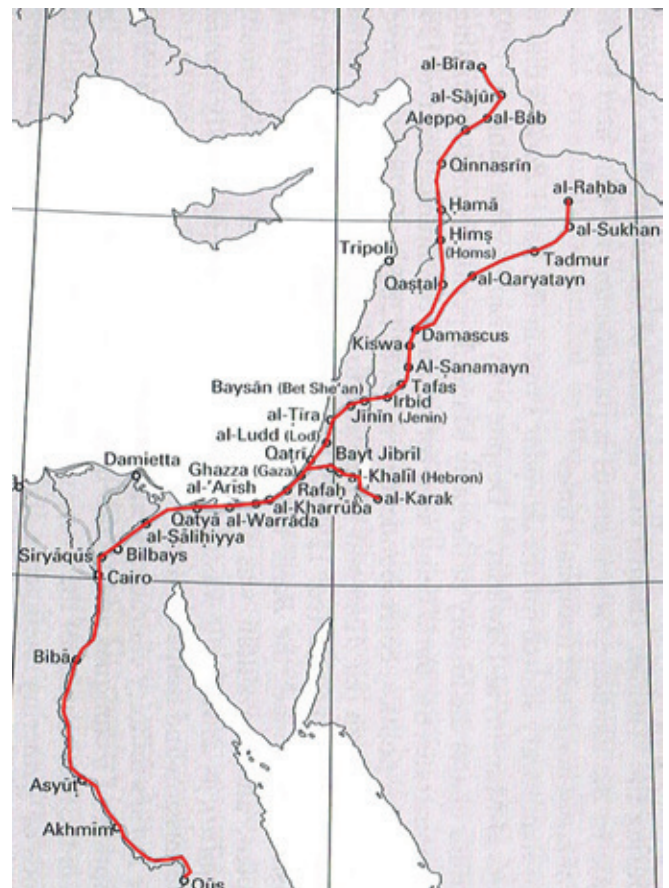
לאורך שנות קיומה של דרך הדואר שונה התוואי מעת לעת, תוך התאמתו למצב הפוליטי העדכני ולתמונת האיומים הצבאיים עם התמודדו הממלוכים.

לדוגמה, בתקופתו של בייברס לא שירתה הדרך את אזור החוף הצפוני של ארץ ישראל, מאחר שבשטח זה עדיין שלטו הצלבנים הנוצרים. בסוף המאה ה-13, בימי יורשיו של בייברס, נכבשה ממלכת הצלבנים ודרך הדואר שונתה בהתאם.

לאורך הדרך הוקמו גשרים בנקודות בעייתיות על מנת לאפשר לפרשי הדואר להמשיך בדרכם ללא עיכוב גם בימי החורף הגשומים, כאשר גואים פני המים בנחלים והם הופכים קשים למעבר. ברחבי ארץ ישראל נותרו מספר גשרים כאלו במצב השתמרות שונה, ובין הבולטים שבהם ניתן למנות את גשר הבזלת הבנוי באתר גשר שעל נהר הירדן, את גשר ג'ינדס שבפאתי לוד, ואת הגשר הקופץ ביבנה.

כיצד תוכננה דרך הדואר הממלוכית?

במרחב שסביב ארץ ישראל פעלו בעבר מספר מערכות דואר משוכללות, שכללו בין היתר את מערכת הדואר שהקים כורש מלך פרס ומערכת הדואר שהקים אוגוסטוס קיסר רומא. למרות שחלפו מאות שנים מאז חדלו מערכות אלו לתפקד, עדיין הכירו המלומדים בני התקופה הממלוכית את עקרונות הפעולה של מערכות דואר אלו, והסתמכו עליהם בתכנון דרך הדואר שהקימו.

תוואי דרך הדואר בתקופתו של בייברס

"הגשר הקופץ" ביבנה. כינוי זה ניתן לגשר בזכות המבנה הקמור שלו, שגם לכלי רכב שנסעו עליו במהירות לקפוץ בשיא גובהו.

מבין הגשרים האלו בולט במיוחד הוא גשר ג'ינדס, וזאת בזכות כתובת הבנייה המפוארת ששרדה עליו. זו הסיבה שגשר זה נבחר לייצג בבול הישראלי את דרך הדואר הממלוכי.

בנוסף, היו הממלוכים מודעים לקיומה של דרך הדואר המשוכללת שהפעילו המונגולים על מנת לשלוט באימפריה העצומה שלהם, והושפעו גם משיטת פעולתה של מערכת זו.

השליחים נדרש להעביר את המסר רק עד לתחנת הביניים הקרובה, עברו פרשי הדואר הממלוכי את הדרך כולה ברכיבה רצופה, תוך החלפת סוסי הרכיבה בתחנות המשמר שבדרך.

פרשי הדואר הממלוכי לא היו פקידים, או שכירים אזרחיים. המדובר היה בחיילים ששירתו ביחידות עילית מיוחדות שכל תפקידם היה להעביר את הידיעות ליעדן. הם התאמנו במיוחד לתפקידם ופיתחו כושר גבוה ויכולת לבלות שעות רבות ברכיבה רצופה ומהירה. לחיילים אלו שולם שכר גבוה והם זכו לכבוד מיוחד עבור שירותם הקשה. במושגים של היום המדובר היה בסירת מטכ"ל של הצבא הממלוכי.

בראש היחידה המופקדת על העברת הדואר עמד קצין בכיר מאוד, שהיה מקורב לשליט הממלוכי והייתה לו הזכות להיכנס אל חדריו של השליט בכל עת שמצא לנכון. בספר היסטוריה שכתב נכדו של מפקד הדואר הראשון נאמר כי בייבס הדגיש בפני אותו מפקד שיהיה מרוצה מאוד אם יוכל ללכת לישון בלילה לאחר שקרא צרור של ידיעות מודיעיניות מעודכנות מרחבי הממלכה, ולכשיתעורר בבוקר ימתין לו המפקד ובידו צרור נוסף של ידיעות חדשות.

בניגוד למערכת האיתות שנועדה להפעלה רק בזמן חירום, תפקדה המערכת היבשתית ללא הרף. יומם ולילה נעו ברחבי הממלכה עשרות ואף מאות שליחי דואר רכובים על סוסים, ובידם דוחות ממושלי המחוזות ופקודות מעיר הבירה.

פרש הדואר הממלוכי - חייל ביחידת עילית

דבר לא עמד בדרכם של פרשי הדואר, וחל איסור חמור להפריע להם ולעכב אותם. אדם שהעז לחסום את דרכו של פרש דואר או להשתמש בסוסי הדואר לצרכים אחרים היה צפוי לגזר דין מוות. כדי להסיר כל ספק לגבי זהותו של שליח הדואר, ולמנוע מצב בו מישהו יוכל לטעון שלא ידע כי המדובר בשליח רשמי, נהגו פרשי הדואר לענוד סביב צווארם צעיף מיוחד בצבע צהוב בוהק שנחשב לצבע מלכותי, ושבלט למרחק רב. בנוסף, היה תלוי על חזהו של הפרש מדליון עגול גדול, עשוי כסף או ברונזה, ובו כתובת שכללה את נוסח השהאדה (העדות המוסלמית בדבר ייחוד האל), שמו של הסולטן הממלוכי, ומקום הטבעת המדליון (קהיר, דמשק או חלב). ככל הנראה שימש המדליון כאמצעי בקרה ופיקוח על התקדמותו של שליח הדואר. המדליון ניתן לו בתחנה ממנה יצא לדרך וככל הנראה הופקד בידי מפקד תחנת היעד בה הושלמה המשימה. (מכיוון שזווית הציור בבול מנעה את הצגת המדליון על חזהו של הפרש, צייר המעצב את המדליון כשהוא מתנופף מאחורי גבו של שליח הדואר).

כתובת הבנייה ולצידה שני האריות, סמלו של בייבס, כפי שאוירו בבול

במרחקים קבועים לאורך דרך הדואר הוקמו תחנות משמר, בהן הוצבו חיילים ששמרו על הדרך ודאגו לכך שניתן יהיה לעבור בה בבטחה. תפקידן העיקרי של התחנות היה לאכסן את סוסי ההחלפה הרעננים ולהכינם לשימוש המידי של פרש הדואר שיגיע למקום ובידו ידיעה דחופה.

בשלב הראשון, עם הקמת דרך הדואר בימיו של בייבס, שימשו תחנות המשמר רק את שירות העברת המידע הממלכתי. שירות הסוחרים ושאר עוברי הדרך לא הורשו לחנות בתחנות המשמר וליהנות ממקורות המים שלהן ומשירותי האירוח והביטחון שהציעו. כדי להבטיח זאת הוקמו תחנות המשמר כמגדלים מבוצרים, קטנים במידותיהם, בלי לתכנן מקום לאירוח. בתקופות מאוחרות יותר, כאשר פחת החשש הבטחוני, הרחיבו יורשיו של בייבס את מגוון השירותים שהציעו התחנות לנוסעים בדרך, ויצרו בכך מקור הכנסה שסייע לאוצר המדינה לתחזק את המערכת היקרה.

בבול, המייצג את דרך הדואר בימיו של בייבס, שולב מגדל שמירה קטן שעוצב על פי מתכונת של אתר ששרד ברמת הגולן.

פרשי הדואר הממלוכי

לדרך הדואר ומתקניה המשוכללים לא היה כל ערך בלי פרשי הדואר, אותם שליחים קשוחים שהעבירו את המסרים תוך כדי רכיבה מהירה וממושכת. בניגוד למערכות דואר אחרות בהן נוהג היה להעביר את המכתב מיד ליד בתחנות הביניים, וכל אחד מן

שנים לאחר הניצחון בקרב עין ג'לות, והפולשים כבשו חלקים רחבים מארץ ישראל, אולם משיקוליהם בחרו המונגולים לנטוש את האזור ולהפנות את מאמציהם לעבר כיבוש אירופה. הממלוכים ניצלו מנחת זרועם של המונגולים, והסכנה הנוראה לשלטונם חלפה.

תנאי השלום הכתיבו סדר עדיפות חדש, ולא היה עוד טעם בשימור המערכת היקרה שגזלה חלק ניכר מאוצר הממלכה הממלוכית. חלקים ממנה בוטלו בהדרגה, ושינויים רחבים בוצעו בחלקים אחרים. ראשית בוטלה מערכת האיתנות שלא היה בה עוד צורך, וגם שירות דואר היוונים צומצם מאוד.

דרך הדואר היבשתית נפתחה לשימוש גורמים אזרחיים, צעד שסייע להשיג מימון נוסף לאחזקתה. לצד מגדלי המשמר שלאורך הדרך הוקמו חאנים לאירוח שיירות הסוחרים, ושרידים למבנים אלו ניתן למצוא באתרים שונים בארץ ישראל.

לא היה עוד צורך ביחידת עילית של חיילים יקרים על מנת להעביר את משלוחי הדואר, וגם החיילים עצמם לא ראו עוד את השירות בתנאים הקשים ככבוד ראוי. בהדרגה הוחלפו החיילים בשליחים אזרחיים, ובמקום המפקד הצבאי שבראש השירות מונה פקיד בכיר כמנהל אזרחי של הדואר.

עדות משעשעת לירידת מעמדו של שירות הדואר הממלוכי ניתן למצוא בימיו של הסולטן אל-נאצר מחמד אבן קלאון, שמשל בראשית המאה ה-14. הסולטן הרשה לעצמו לנצל את הדואר לצורך הבאת גושי קרח בקיץ ממרומי הרי הלבנון לקהיר הלוהטת, וזאת על מנת לקרר את המשקאות אותם שתה ■

את המכתבים החזיק הפרש בתיק עור מיוחד שהיה קשור לגופו. לא ידוע כיצד בדיוק היה נראה אותו תיק עור, והמעצב שילב בבול תיק דמיוני לצורך האילוסטרציה.

באופן מפתיע, למרות מאות השנים שחלפו מאז ימיו של בייברס, התגלה מסמך בחתימת ידו שנשלח מקהיר לירושלים ושמור כיום בספריית הפטריארכיה היוונית אורתודוקסית שבעיר העתיקה. המסמך נכתב על רצועת נייר מגולגלת שרוחבה כשנים עשר ס"מ ואורכה כמאה ועשרים ס"מ. המעצב הגזים בגודל האגרות שבתוך הסל, על מנת שיראו בבול הקטן.

גם הסוס עליו רכב הפרש זכה לסימן היכר מיוחד שהעיד כי מדובר בסוס שנועד לשירות הדואר. זנבו של הסוס נקשר במתכונת מיוחדת (שידועה מצוירים בני התקופה) ובכל היה ברור כי אין לעשות בסוס זה כל שימוש אחר.

בהכנת הבול, ובעיקר בשחזור מראהו של פרש הדואר הממלוכי הושקעו מחקר רב וראשוני, בליווי הדוק של ד"ר קטיה ציטרין מן האוניברסיטה העברית בירושלים, שנעזרה בחוקרים נוספים מחו"ל. התוצאה המרשימה מהווה את השחזור הראשון שנעשה אי פעם לדמותו של פרש דואר הממלוכי.

אחריתו של הדואר הממלוכי

כזכור, הוקמה דרך הדואר כחלק ממערך ההגנה וההתראה מפני פלישה מחודשת של המונגולים. פלישה כזו אכן התרחשה מספר

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ

TEL-AVIV STAMPS (Y. TSACHOR) LTD.

**מכירה על פי הצעות מחיר בכתב
(Mail Auction)**

**מוקדמים * מנדט * מנהלת העם * דאר עברי
ישראל * חו"ל * יודאיקה * גלויות * ספרים**

קטלוג מאוייר חינם

Web: telavivstamps.com • E-Mail: tastps@gmail.com

ת.ד. 16218 תל אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

שוד כרכרת הדואר האוסטרית בדרך לירושלים 1912

מאת: צביקה אלוני

לתת עדיפות לשרותי הדואר הטורקי בזמנים ויעילות בקו זה.

במסגרת חיפושים בעיתונות של ארץ ישראל אחר כתבות הנוגעות לבתי הדואר במושבות היהודיות ניתקלתי בסיפור נחמד המובא כאן כלשונו, ומקורו בעיתון הירושלמי "מוריה" מתאריך ה'1 באפריל 1912 והוא אינו בדיחה או מתיחה.

תקופה השלטון הטורקי בארץ ישראל הועבר הדואר המיועד לירושלים והסביבה שמקורו בבתי הדואר הזרים ביפו על ידי כרכרת דואר יומית שיצאה מיפו לירושלים וחזרה. אמנם הייתה רכבת בין יפו וירושלים אך הטורקים לא אפשרו לבתי הדואר הזרים (אוסטרי, גרמני, רוסי, איטלקי וצרפתי) להשתמש בשרותי הרכבת לצורך העברת דואר לירושלים בכדי

התנפלות על עגלת הפוסטה האוסטרית הרוג אחד!

המטרה. אכן גם השודדים החטיאו את המטרה בירותם אל העגלה השניה, ואז התפרדו ויעשו דרך להעגלה השניה שתעבור.

ממקור אחר ספרו לנו כי אשרה של העגלה השניה היה זה שכדור אחד פגע באחד הסוסים, אבל לא מת תחתיו כי אם השתובב עוד יותר והבקיע דרך לעגלה בינות לשודדים, ורק בעבור העגלה איזו קילומטר נפל הסוס מת תחתיו, ואז מהר העגלון וחתך את המוסרות של הסוס המת וברח הלאה. אלמלא זה היתה גם העגלה השניה צפויה לגורל הראשונה.

העגלה האוסטרית נשארה עומדת על מקומה והשודדים שברו את המנעול ושדרו מהחבילות שנשלחו מיפו ומהמושבות ביום הששי לירושלים, שקי המכתבים לא נשדדו.

ביום השבת הובא פה השומר ההרוג והעגלה השדודה.

העגלון נעלם לעת עתה ולא נודע איהו.

עד עכשו לא נודעו עדין עקבות השודדים ■

בליל השבת התנפלו ערבים על עגלת הפוסטה האוסטרית שיצאה מיפו לירושלים.

ההתנפלות היתה כשעה קודם רמלה זאת אומרת כמעט בקרוב ליפו. עוד לפני מקום ההתנפלות נראו על הדרך אי אלו ערבים באלות וברובים, אבל מנהלי העגלה לא שמו לב לזה בחשבם כי רועים הם, הרועים את עדריהם בקרוב מקום. בהגיעם כשעה לפני רמלה ראו והנה בערך עשרה ערבים מתיצבים לרוחב הדרך לחסום את הדרך לפני העגלה. העגלה האוסטרית

הלכה בראש, ואחריה העגלה המשותפת של הפוסטות: הרוסית, הצרפתית והגרמנית. המתנפלים התחילו לירות תיכף על העגלה הראשונה, פגעו בסוסים, וכולם נפלו מתים. אחר כך פגע כדור גם בשומר הפוסטה והתחיל לפול תחתיו, ואז מהר אליו העגלון לתמכהו, אבל גם בו פגע כדור ופצע את ידו. רק שומר העגלה השנייה הספיק לענות ביריות לעמת המתנפלים. ובאקדוח כפול ארבע-עשרה ירה עליהם בזה אחר זה והחטיא את

כרכרות הדואר עומדות לפני בית הדואר האוסטרי ליד שער יפו בירושלים

דברי דואר מתקופת המנדט בפלשתינה 1927-1948 הנושאים בולי נוף עם פסים אופקיים

מאת: יעקב כהן

1. מכתב מקומי לירושלים עם בול של 2 מיל ופסים אופקיים

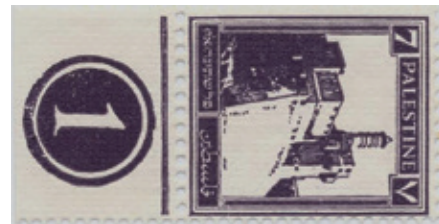
מכתב שנשלח מירושלים בתאריך 9 לדצמבר 1937 לתא דואר מקומי ונושא בול של 3 מיל עם פסים אנכיים ובול של 2 מיל עם פסים אופקיים.

2. מכתב לזיונה עם זוג בולים של 3 מיל ופסים אופקיים

תקופת המנדט הונפקו בולי נוף (Pictorials) לראשונה ב-1.6.1927 בערכים של 3 ו-13 מיל עם סוג נייר דק וחצי שקוף. בולים נוספים (12 במספר) בערכים של 4-200 מילים נוספו ב-14.8.1927 עם אותו סוג נייר. מסיבות שימושיות שנבעו מגלגול גיליונות הבולים עקב חום ולחות (curling), הוחלפה הנפקה זו ב-1928 בסוג נייר עבה יותר עם פסים אנכיים עם אותם ערכים (סה"כ 14 בולים). ב-1932 הונפקו באותו נייר, עם פסים אנכיים, בולים עם ערכים חדשים וגוונים נוספים (7,8,13,15 ו-4 מילים). ב-1937 ותחילת 1938 הונפקה סדרה בנייר עבה עם פסים אופקיים בערכים של 15, 18, 23, 25, 35, 50 מילים. כל ההנפקות צוינו הם בערכים של 20-2 מילים עם ניקוב 14.5:13.5 ובערכים 50-200 מילים בניקוב 14:14.

בשנים 1936-1940 הונפקה סדרה חדשה עם נייר ארג לבן (white wove paper) וב-1942 נוספו ערכים גבוהים של 250,500 מילים ושל פאונד אחד. סלילים של 500 בולים כל אחד בערכים של 5 מיל ו-10 מיל עם נייר ארג לבן וניקוב שונה של 14:14.5 הונפקו בשנים 1936-1938. כדי להבהיר את ההבדל בין בולי הנוף בסוג הנייר עם פסים אנכיים לאלה האופקיים אנו נציג זאת באופן הבא:

7 מיל עם פסים אנכיים

6 מיל עם פסים אופקיים

במאמר זה נסקור דברי דואר מתקופת המנדט הבריטי בפלשתינה בשנים 1927-1948 והנושאים בולי נוף עם פסים אופקיים.

4. מכתב ללונדון עם בולים של 6-7 מילים ופסים אופקיים

מכתב שנשלח מחיפה ללונדון בתאריך 27 למאי 1938 בדואר אוויר עם בול של 7 מיל ושל 6 מיל. שני הבולים עם פסים אופקיים. במועד זה תעריף אחד בדואר אוויר של 10 מיל לאנגליה היה בתוקף (all up mails)

5. גלויה לארה"ב עם בול של 8 מיל ופסים אופקיים

גלויה שנשלחה מנצרת לארה"ב בתאריך 27.4.39 ונושאת בול של 8 מיל עם פסים אופקיים. גב הגלויה עם נוף של הר תבור באופק.

מכתב שנשלח מחיפה לאוסטריה/וינה בתאריך 9.3.38 דרך טריאסט איטליה כפי שהכיתוב מציין. המכתב עם 3x2 מילים + 3 מיל בודד בסוג נייר עם פסים אנכיים וזוג של 3 מילים עם פסים אופקיים! התעריף של 15 מיל נכון לדואר רגיל במועד זה. מעטפה עם זוג 3 מיל עם פסים אופקיים הינה נדירה. עפ"י חתך השיניים התחתון של זוג הבולים ניתן להניח שהם נלקחו מקונטרס בולים.

3. מכתב לצרפת עם בול של 5 מיל ופסים אופקיים

מכתב שנשלח בדואר רשום מיפו לצרפת/Saverne בתאריך 30.9.37 עם 15,8 ו-5 מיל. הבולים של 15 ו-8 מיל עם פסים אנכיים ובול 5 מיל עם פסים אופקיים. תעריף במועד זה נכון (15 מיל לדואר רגיל + 13 מיל לדואר רשום). בגב המעטפה חותמת של Haifa-Rafa T.P.O. מתאריך 1.10.37 ותאריך הגעה Saverne 6.10.37 Bas.Rhin (Saverne נמצאת 45 ק"מ צפון מערבית לשטרסבורג)

בול של 15 מיל עם פסים אופקיים מבוטל עם חותמת מכונה של תל אביב.

המכתב הגיע למרסי עפ"י חותמת הביטול של דואר אוויר. החותמת מסוג Mcqueen סוג 40. המכתב נשלח למרסי בדואר אוויר כנראה עם KLM (מסלול חורף) או עם IA (Imperial Airways) ובדרך היבשה לבלגיה. אין חותמת הגעה.

8. סיכום

מאמר זה מסכם באופן תמציתי את הנושא של דברי דואר בתקופת המנדט בפלשתינה בשנים 1927-1948, הנושאים בולי נוף עם פסים אופקיים. דברי דואר אלה שהונפקו כאמור בשנת 1937 ותחילת 1938 הם ייחודיים ובמיוחד דבר דואר של 3 מיל. מאמר זה הינו נדבך נוסף בסדרה של מאמרים על ההיסטוריה הבולאית בפלשתינה בתקופת המנדט הבריטי ■

6. מכתב לניו יורק עם צמד בולים של 10 מיל ופסים אופקיים

מכתב שנשלח מתל אביב לארה"ב/ניו יורק בדואר אוויר בתאריך 8.12.39 עם חברת תעופה Pan American Clipper. המכתב עם חותמת צנזורה של מנדט משושה T2 ו-5 חותמות ביטול של תל אביב ועם 15 מיל + בול של 5 מיל, כולם עם פסים אנכיים + צמד של 10 מיל עם פסים אופקיים! סה"כ 100 מיל.

7. מכתב לבריסל עם בול יחיד של 15 מיל ופסים אופקיים

מכתב שנשלח בדואר רגיל מתל אביב לבלגיה/בריסל ושונה בכתב יד ל-Evere בתאריך 3 לאוקטובר 1937.

נס"ד

Talia Stamps

Moshe Ahrain Awad - American Philatelist Member No. 220304

ני"ד: +972-52-3315322, טל: +972-3-7301142
moshe.aharon39@gmail.com

קונה ומוכר בולי ישראל, שנתונים, מעטפות מיוחדות, גיליונות מיוחדים, מעטפות וגיליונות גנריים, תוויות סימה, בולי זרחן שונים, אלבומיות ודפי מזכרת.

Selling and buying Israeli stamps, year collections, special covers and sheets, generic covers and sheets, Cima labels, phosphor stamps, albums for souvenir leaves, and souvenir leaves.

ישראל 1948-1959 דואר מבויל בבול זיכרון בודד

מאת: מוטי קרמנר

בראשי כאשר נתקלתי בבקשות מחו"ל לאתר מכתבים מאנגליה מבוילים בבול בודד או כאשר התפרסם ב־e-bay כי מכתב משנות השישים מיפן לארה"ב, מבויל בודד במצב חמור זניח הוצא למכירה ב־600 דולר. הדרישה למכתבים בבול בודד נבעה מהמציאות הדוארית בה רוב השולחים השתמשו בשני בולים או יותר. בשרות הבולאי הישראלי, כמו בכל מנהלות הדואר הרציניות, מקפידים להנפיק בולים בערכים נקובים מתאימים לתעריפי הדואר, ובמיוחד שכמדובר בבולים מן המניין שחוזרים ומדפיסים אותם במהדורות נוספות – על פי צרכי הדואר. כיוון שהאתגר במציאת מעטפות מבולות בבול בודד שהוא מן המניין לא גדול – החלטתי לוותר עליהם ולהתרכז רק בבולי זיכרון.

הרקע הרעיוני לבחירת הנושא

אספן מזה 60 שנה, השלמתי בניית מספר אוספים, ביניהם גם אוספים לתצוגה תחרותית. בחרתי תמיד בנושאים "מסורתיים" (בולי ישראל או זרים) או מסוג "תולדות הדואר". לאחר שהתמחיתי בשתי שיטות איסוף אלה, חיפשתי נושא חדש – נישה מקורית מאתגרת וקשורה בבולי ישראל. אני מעריך את אלה החוקרים את שרותי הדואר בשנים האחרונות אך בכנות איני נמשך לטכנולוגיות היצור החדשות ומעדיף להישאר בתחום הדואר המסורתי שהיה בשימוש הקהל הרחב, אם תרצו – "בולאות קלאסית" מזוויית שונה וללא צורך בהשקעת כספית גבוהה. הרעיון של בניית אוסף שכולו מעטפות הנושאות בול בודד עלה

בולי עצמאות 1950 עם תעריף מתאים

בולי מועדים תש"ט עם תעריף מתאים

נפוץ במשך הרבה שנים. סדרה זו הינה ראשונה להנפקות בולי זיכרון שמונפקים לרגל אירועים ממלכתיים שנתיים, הנצחות של אישים, חגיגות יובל של ישובים ומוסדות לאומיים ועוד. בולי זיכרון מודפסים בעיקרון רק פעם אחת.

בולי הזיכרון מונפקים על מנת להביא לציבור הרחב על אירועים השונים בארץ ולהיות שגרירים שלנו בחו"ל. לעומת זאת בולים מן המניין מודפסים בכל פעם שצרכי הדואר מחייבים, לפעמים במשך חמש שנים ויותר.

תעריפי בולי הזיכרון נקבעים בדרך כלל כך שיענו על הצורך בביל פריטי דואר בתעריפים אלו. עקב שינויים תכופים בתעריפי הדואר והזמן שעובר בין הזמנת הבולים לדפוס ויום הופעתם בסניפי הדואר, השימוש בביל בודד היה לעיתים קצר מאוד.

הבולים מופיעים בסדרות או כבודדים והכוונה הינה שיהיו בשימוש נרחב.

במהלך התקופה הונפקו מספר סדרות או בולים בודדים שניתן לסווג אותם הן כבולים מן המניין או כבולי זיכרון. בין אלו כלולים סדרות דואר אור.

במצב חתום – בולי הזיכרון של התקופה, במיוחד ללא שובל, קל למצוא – אך לא על מעטפות. זאת בשל העובדה שבעשור האחרון היו שינויי תעריף רבים ולא תמיד זכו בולי הזיכרון לשימוש בפרק זמן ארוך. כמובן איני מוכן לכלול באוסף מכתבים "בולאיים" אלא רק "דואר אמיתי" (מסחרי).

בגלל ערכם המסחרי הנמוך – לא תמצאו במכירות פומביות פריטים מתאימים, גם לא במלאי הפעיל של סוחרי הבולים – אלא רק ב"e-bay או ב"קופסאות הנעליים" במועדונים.

המידע הנדרש הוא בקיאות טוטלית בתעריפי הדואר, בתקופות של "ימי החסד" הנסבלים בפרקי הזמן בהם משתנים התעריפים. (לפני הפעלת קנסות וכו').

תיאור האוסף

סדרת הבולים הראשונה שהופקה לאחר "דאר עברי" הייתה "מועדים לשמחה התש"ט".

ההנפקה יועדה לביל מכתבי הברכה לשנה טובה, שהיה מנהג

14.1.1953 סכתב מול אביב לברוקלין, ניו יורק. חותמת צנזור בישראל "א" כנכ הסכתב (תחתית בנות הדין הסכתב הדין)

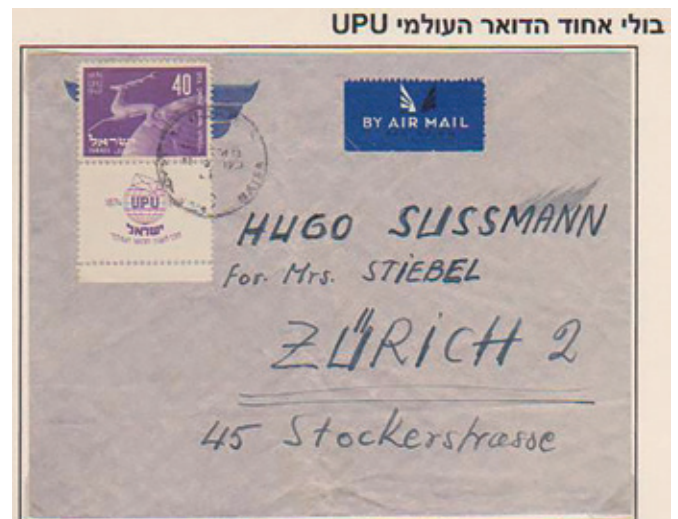
השלום 220 פול התעריף לסכתב דואר אויר לארה"ב מ- 1.4.1952 עד 1.7.1953

24.9.1952 סכתב מול אביב לקופנהגן, דנמרק. חותמת צנזור בישראל ומדבקה "נפתח ע"י הצנזור"

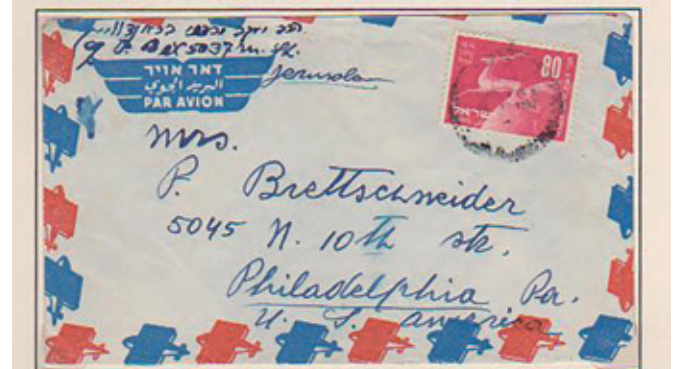
השלום 110 פול התעריף לסכתב דואר אויר לאירופה מ- 1.4.1952 עד 31.1.1954

בולי מועדים תשי"ג עם תעריף מתאים

11.5.1950 סכתב דואר אויר מודסה לציריך, שווייץ.

השלום 40 פול התעריף דואר אויר לאירופה מ- 16.10.1949 עד 31.1.1952

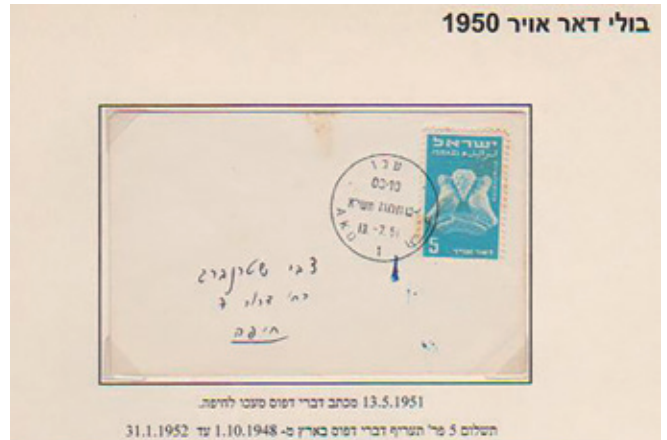
20.4.1950 סכתב דואר אויר מירושלים לפיילדלפיה, ארה"ב.

השלום 80 פול התעריף דואר אויר לארה"ב מ- 16.10.1949 עד 31.1.1952

בולי איגוד הדואר עם תעריף מתאים

בול ירושלים בערך 250 פר' על מעטפה בולאית או תשלום עודף - התעריף לדואר רשום, אקספרס בארץ היה 80 פר' - אין תעריף כזה

השלום 5 פר' תעריף דברי דפוס בארץ - 1.10.1948 עד 31.1.1952

השלום 15 פר' תעריף למכתב פלוס 25 פר' לירישום - 1.10.1948 עד 31.1.1952

בולי דואר אוויר עם תעריף מתאים, האם הם מתאימים לאוסף?

בול האוניברסיטה בערך 100 פר' על מעטפה בולאית או תשלום עודף - התעריף לדואר אוויר לגרמניה 40 פר' - אין תעריף כזה

לסיים

המטבע בתקופה זו היה לירה בת 1,000 פרוטות. ב־1.1.1960 הוחלט על שינוי המטבע מפרוטות לאגורות, ושווי הלירה היה 100 אגורות. על מנת להדגיש את השינוי המטבע התעריף בבולים הופיע בשברים. ב־6.1.1960 הונפקה סדרת בולי מעבר והופסקה מכירת בולים הנקובים בפרוטות בסניפי הדואר, ניתן היה להמשיך את השימוש בבולי פרוטות* ■

* הערה: הנושא הוצג ביום הבולאות דצמבר 2015.

הקטלוגים העולמיים לא תמיד מסכימים עם הקטלוג הרשמי של השירות הבולאי. כך למשל השירות הבולאי הגדיר בדיעבד את בולי האוניברסיטה (1950), הנגב (1950), המנורה (1952) ואת סדרות דואר האוויר ודמי דואר כבולים מן המניין. בקטלוג מיכל רק בול המנורה מוגדר כבול מן המניין. קטלוג סקוט יותר דומה לקטלוג שלנו (אבל בול המנורה לא מוגדר כך). קטלוג סטנלי גיבונס כלל לא עושה הבחנה. בשלב זה של פיתוח האוסף החלטתי לכלול מעטפות לפי הגישה המרחיבה יותר. לפני תצוגה תחרותית אצטרף לדייק יותר (או לשנות את כותרת האוסף או להוסיף פריטים).

בולי דואר אוויר הונפקו גם בערכים שלא היו בשימוש בשנת 1950, בולים בערך נקוב 5 פר', 30 פר' ו־40 פר' היה צורך, אך לבולים בערכים 50 פר', 100 פר' ו־250 פר' לא. וכאן יש לשאול האם סדרה זו צריכה להכלל באוסף. אני משאיר את זה פתוח לדיון.

ארבעה בולי זיכרון המיועדים לשימוש כבולים מן המניין, בול ירושלים בערך 250 פר', האוניברסיטה בערך 100 פר', בול הנגב בערך 500 פר' ובול המנורה 1952 בערך 1000 פר'. ביול בודד של בולים אלו הינו בדרך כלל ביול עודף או חסר. המיוחד בסדרות בולים אלו שהערך הנקוב לא תאם את תעריפי הדואר במועד הנפקתם.

מחווה בולאית לחלוצת האינטרנט באורוגוואי – אידה הולץ

מאת: רוברטו ברזוסטובסקי, בואנוס איירס (תרגום – לילך גלעד)

למדיניות כלכלית וחברתית ולאחר מכן במכון הלאומי לסטטיסטיקה.

ב־1986 היא שבה למולדתה, מתקבלת לעבודה באוניברסיטה ומאותו רגע מובילה את פיתוח האינטרנט בארצה וביוזמתה אורוגוואי זוכה לדומיין .uy (סיומת לאתרי אינטרנט במדינה). אידה הולץ הובילה את הפרויקט הלאומי "מחשב לכל תלמיד" וב־2009 זכתה בפרס שניתן לה על ידי המשרד הלטינו האמריקאי לרישום כתובות אינטרנט. ב־2013 הייתה האישה הראשונה מאמריקה הלטינית שנכנסה לארגון העולמי "היכל התהילה של האינטרנט" ובשנת 2014 המועצה

שות הדואר של אורוגוואי הנפיקה ב־21 אוקטובר 2015 סדרה של שני בולים שאחד מהם מוקדש למדענית היהודייה אידה הולץ (Ida Holz).

אידה הולץ, בתם של מהגרים יהודים מפולין שאיבדו את בני משפחותיהם בשואה, נולדה בשנת 1935 במונטווידאו. בגיל 3 התייתמה מאביה, חוותה ילדות קשה ויצאה לעזור בפרנסת הבית כבר מגיל 14. בנעוריה הצטרפה לתנועת הנוער הציוני ומאוחר יותר נשלחה ללימודים בישראל, היא שהתה מספר שנים בקיבוץ עין השלושה, שירתה כחיילת במלחמת

לחינוך בבית הספר היסודיים באורוגוואי העניקה לה פרס כבוד יוקרתי. כיום עדיין פעילה בקידום נושא תקשורת האינטרנט והיא חברה במועצת המנהלים של הסוכנות לפיתוח המידע האלקטרוני המימשלי

סיני וחזרה למולדתה אורוגוואי ללימודי הנדסה באוניברסיטה של הרפובליקה.

בשנת 1974 עקב הדיקטטורה השלטונית במדינה נאלצה לעזוב את המדינה וגלתה למקסיקו שם עבדה בהנהלה הראשית

ארכיטקטורה ישראלית בבול אוסטרי

שהתפתחו לאחר מלחמת העולם הראשונה) ועבודותיו וכתביו זכו לפרסום רב והכרה בינלאומית.

בסוף שנות ה־50 נקראו האדריכלים ארמנד בארטוס ופריריך קיסלר לתכנן את המבנה המיועד לשכן את אוצרות הכתב הלאומיים ויצרו מבנה אוונגרדי יוצא דופן המורכב מכיפה הלבנה הנטועה בלב בריכה מרובעת שלצידה קיר שחור. עיצוב היכל הספר עורר מחלוקת רבה בקרב האמנים המקומיים וביקורת על רבה הבחירה באדריכלים מחו"ל לביצוע הפרויקט, אך אין ספק שכיום זהו אחד המבנים שהפך לציון דרך בארכיטקטורה הבינלאומית ולאתר תירות בולט ומיוחד בנופה של ירושלים.

במאי 1965 הגיע פריריך קיסלר לחנוכת היכל הספר בירושלים וחצי שנה לאחר מכן נפטר בניו יורק

ב־22 ספטמבר 2015 הנפיקה אוסטריה בול לציון 125 שנה להולדתו של האדריכל היהודי פריריך קיסלר (Friedrich Kiesler) אשר עיצב את היכל הספר במוזיאון ישראל ירושלים.

בבול מופיע דיוקנו של האמן לצד כיפת המבנה המונומנטלי – פנינה ארכיטקטונית האוצרת בתוכה כתיב יד עתיקים שהחשובים שבהם הם מגילות מדבר יהודה וכתר ארם צובא.

פריריך קיסלר, אמן רב כישורים, אדריכל, מעצב תפאורות, תיאורטיקן – נולד ב־1890 בצ'רנוביץ, בירת בוקובינה, אז מחוז באימפריה האוסטרו הונגרית, למד אדריכלות באוניברסיטה הטכנולוגית של וינה ובשנת 1926 היגר לארצות הברית.

בניו יורק שאב את השראתו מהזרם הסוריאליסט ומהאמן מרסל דושאן המזוהה עם תנועת הדאדא (זרמים אוונגרדים

איסלנד – דואר סנטה קלאוס

מאת: לילך גלעד

ת יבת דואר גדולה בעלת חלון רחב, אשר דרכו ניתן לראות את המכתבים הנכנסים, משכה את תשומת לבי בביקורי בעיר אקוררי שבצפון איסלנד. על התיבה היתה פנייה לילדים ולהורים לשלוח מכתב לחבר או ילד אהובים. הילדים שאליהם ישלחו המכתבים יקבלו מענה או מתנה מ־13 הילדס (Yule Leds) האיסלנדים. ועוד נכתב – את התיבה ירוקנו ב־1 בדצמבר. הילדס הם הוריאציה האיסלנדית לסנטה קלאוס. בסיפורי הפולקלור האיסלנדי הילדס הם בניה של גרילה המכשפה הטרולית ותפקידם היה לתגמל או להעניש ילדים בהתאם להתנהגותם במשך השנה. בתקופה המודרנית, הפכו הילדסים לתואמי סנטה קלאוס גם בחזות וגם באופי הדמות, וכפי שרואים בתמונה הם משתמשים בשרוטי הדואר על מנת לשמר מסורת נורדית מקומית ■

”קוריוזים” בבולי ישראל

כ ידוע הדואר אינו אמור להדפיס גליונות בולים (אפילו אם מדובר בבולים מן המניין) המציינים בשולי צמודת הגלופה אותו מספר לוח, אותו תאריך ואותו מספר שוטף. הרי מטרת המספר השוטף היא בקרה! יורם גלעדי סיפק לנו סריקות אלה המראות כי קרתה תקלה ושכחו במדפיס הממשלתי החליף תאריך ולכן חזרו על אותו מספר.

הטעות ידועה וצוינה במספר קטלוגים. ניתן להבחין שמדובר בהדפסות שונות לפחות לפי הגוון – ופריטים כאלה נחשבים די נדירים. הסוחרים הוותיקים אף מכירים האספן. הסוחר שהתרוצץ בין בתי הדואר לחפש זוגות כאלה ■

שלוש הדתות בגל”ז ההנפקה המשותפת ישראל-ותיקן (2/9/2015)

כ ורם גלעדי הביא לתשומת לבנו כי אספני יודאיקה מסוימים סבורים שביית הכנסת "החורבה" המופיע בגליונות הזיכרון של הוותיקן "הושתל" פנימה ע"י ישראל. לא כן הדבר: כוונת הוותיקן המפורשת הייתה לתת ביטוי לשלוש הדתות וכל האספנים יכולים להיות רגועים – בית הכנסת הופיע בידיעה ובאישור מפורשים ■

ג'ון ולדן – האופציה הגרעינית – תיעוד בולאי

מאת: לילך גלעד

ג'ון ולדן, 2009. האופציה הגרעינית – תיעוד בולאי. 564 עמודים, כריכה קשה
Reverend John Walden, 2009. The Nuclear Option – A Philatelic Documentary. 564pp. Atomic Stamps. GB

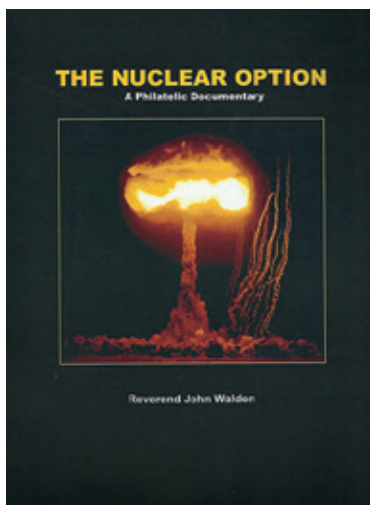
הגרעיניים, המבצעים החשאיים, הניסויים שלפני ואחרי המלחמה, האסון ההומני, התעמולה כנגד הפצתו של נשק גרעיני, ועוד נקודות התייחסות המשיקות לנושא.

בספר כ-20 פרקים כאשר נושא כל פרק בא לידי ביטוי ברובו הגדול באמצעות בולים (לצד כל בול מצוין מספרו הקטלוגי בסקוט האמריקאי ובסטנלי גיבונס הבריטי), מעטפות, חותמות ודברי דואר. הסברים מפורטים, כמו גם חומר נלווה נוסף – קטעי עיתונות, פרוטוקולים, מכתבים, צילומים – מעניקים מימד נוסף ועומק מחקרי לחומר הנדון. שש שנים נדרשו למחבר לכתוב את הספר ואכן הוא פורש לפנינו

יריעה רחבה של הנושא החשוב הזה. הספר מכיל מידע רב והרבה מקורות שבאמצעותם הצליח המחבר להמחיש את התמה שלו. מגוון החומרים הבולאיים עשיר ביותר ובהחלט מקיף את הנושא בצורה מיטבית.

ג'ון ולדן מקדיש את הספר לאלפי החיילים שמתו כתוצאה מחשיפה לקרינה רדיואקטיבית בניסויים הגרעיניים שערכה בריטניה ולא מקרה הוא שהספר ייצא לאור לציון יובל לאותם ניסויים ולרגל 25 שנה ליסוד אגודת הוטרינים הבריטים שהשתתפו במבצעים אלה ואשר הכומר ג'ון ולדן נמנה איתם.

כמה סמלית היא העובדה הוא שג'ון ולדן זכה במדליית כסף על ספרו "האופציה הגרעינית" בתערוכת הבולים 2011 PhilaNippon ביפן ■

מחבר הספר, הכומר ג'ון ולדן הוא ותיק מלחמה בריטי שהוצב באוסטרליה בשנת 1957 בהיותו בן 18, על מנת להשתתף ב-"Antler", סדרה של ניסויים גרעיניים לבדיקת מרכיבים של פצצות המימן. הוא נמנה עם הצוות שהכשיר את האתר ובמו ידיו, על פי דבריו, טיפל בפצצה ללא כפפות וכסות הגנתית אחרת, ומתוך כך נחשף לקרינה רדיואקטיבית גבוהה. במבוא לספר מזמין המחבר את הקוראים להצטרף אליו למסע מרתק, מורכב ובעל מגוון היבטים בנושא מחקר הגרעין ופיתוח פצצת האטום, הניסויים הגרעיניים, האסון והחורבן על השלכותיו המדיניות והחברתיות והתהליכים שהתרחשו בעולם בעקבות הטלת הפצצה האטומית על יפן וסיום המלחמה.

אבי תורת הגרעין הוא אלברט איינשטיין שבשנת 1905 ביסס את הקשר בין מסה לאנרגיה וקבע אותה בנוסחה $E=mc^2$ שהיישום המרכזי שלה היא פצצת האטום והפקת אנרגיה באמצעות תהליכים גרעיניים. ואכן בבול הראשון המוצג בפרק השני, שלמעשה פותח את הספר (ושממנו גם נגזר שם הספר – האופציה הגרעינית) מופיע דיוקנו של אלברט איינשטיין.

המחבר מגדיר את הספר כתיעוד פילטלי ולא כקטלוג רגיל ומעיד על עצמו שניקבוב, תשניות, טעויות – לא אלה הדברים שהנחו אותו. הוא מספר את סיפורה של הפצצה האטומית, האישים שהיו מעורבים בפיתוחה, המפקדים שהיו אחראים על היישום והביצוע, ההתקנים

צבי אלוני – שרותי הדואר הממלכתיים בתקופת המעבר בא"י (אנגלית)

Zvi Aloni 1915, Vol. I:

Official Postal Services: Postal Administration of British Mandate, Minhelet Ha'am and Israel

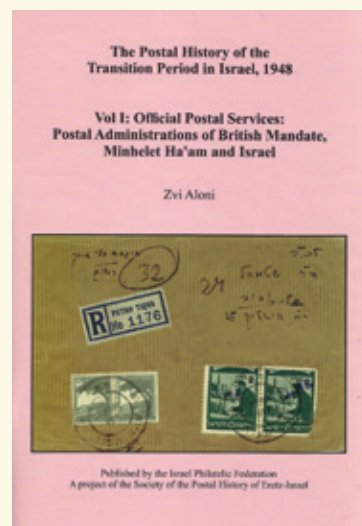
התאחדות ישראל שמחה להודיע על הוצאה לאור של ספר חדש בסדרת הפרסומים בנושא תולדות הדואר בא"י בתקופת המעבר. והפעם הנושא הוא שרותי הדואר הממלכתיים – דואר המנדט, מנהלת העם וישראל.

הספר מוצע במחיר מוזל לחברי התאחדות בולאי ישראל – 220₪ (במקום 250₪). ניתן לרכוש את שלושת הספרים הנוספים בסדרה:

דואר החרום, בתקופת המעבר, חלק 1 ירושלים, וצפת – 180₪.

דואר החרום בתקופת המעבר, חלק 2 נהריה, ראשון לציון, יישובי הנגב, סדום, גוש עציון, בן שמן, "דואר השליחים" בחיפה, ודואר החירום בטבריה, עפולה ונהלל – 200₪.

קשרי הדואר עם חו"ל בתקופת המעבר – 80₪.

זהב גדול בתערוכת NOTOS 2015 באתונה, יוון

קומיסרים בתערוכה - למטה משמאל ד"ר לס גלסמן

T "ר לס גלסמן שמונה לקומיסר לתערוכה ביוון סוקר בבלוג שלו* את רשמיו מהתערוכה, את הארגון המופתי וביחוד את קבלת הפנים החמה לה זכתה המשלחת הישראלית. הבולאים הישראלים זכו להשיגים מרשימים ובטקס הפלמרז הוענקו המדליות הבאות:

- LARGE GOLD - מוטי קרמנר וד"ר אדי לייבו
- GOLD - ד"ר הדי פייבל, ד"ר יולי קלר, שלמה שטרן וד"ר לס גלסמן
- LARGE VERMEIL - יהושע אלישיב
- VERMEIL - ד"ר הדי פייבל
- LARGE SILVER - פאולו דואק, יהודה קליינר, מאיר קוסוי ויוחנן מירז

<http://blogs.timesofisrael.com/israel-wins-philatelic-large-gold-in-greece/> *

קבלת פנים בשגרירות ישראל ביוון - עם השגרירה אירית בן אבא

בכניסה לאולמות התערוכה

רומנו בית מכירות בולים בע"מ

מכירות פומביות של: בולים, מעטפות, גלויות, אוטוגרפים, שטרות ומטבעות ישראל והעולם, יודאיקה ושואה. יבואן בלעדי לאביזרי ואלבומי "LINDNER" גרמניה

כתובתינו: דיזינגוף סנטר, תל אביב קומה 2 חנות מס': B-245
 ת.ד. 23274 תל אביב, מיקוד: 61231
 שעות פתיחה: א-ה: 19:00-9:30, ו': 15:00-9:30
Website: www.romanoauctions.com
Email: Romanostamps@gmail.com
 טלפון: 03-5250119
 טלפון/פקס: 03-5282790

מונקופיל 2015 MonacoPhil

מאת: יגאל נתנאל

אין סוחר שמכבד את עצמו שלא יפגין נוכחות בשבוע הבולאי הזה. יתרה מזו, גם מיעוט התערוכות באירופה הפנו את נקודת הכובד למועדון היוקרתי שכאמור נמנים עליו כמהא חברים ומספר מוזיאונים בולאיים מהעולם. גם המוזיאון לתולדות הדואר והבולאות ברמת

בול גויאנה הבריטית

אביב, התקבל בזמנו למועדון, אך משום מה אינו שולח נציג וגם לא שום פריט בולאי. אלכסנדר קרו המנוח שייסד את המועדון שאף שיהיו כמה שיותר יהודים ונציגים מישראל. בשעתו היו חמישה נציגים והמוזיאון כיום נותרו שלשה.

מבין שתי התערוכות המוצגות אחת מהן אוצרת בתוכה כמהא פריטים נדירים ביותר מאוספי החברים.

בין הפריטים המיוחדים כדאי לציין את המכתב שנשלח ממונקו לארה"ב ובוילי בבולי סרדיניה, פריט מאוסף מלכת בריטניה שכלל חלק גליון הכולל 38 בולים בערך 2 פני מגלופה מס 1, זהו אחד משני הבולים הראשונים של בריטניה ולא ידוע על פריט אחר דומה לו. אבל גולת הכותרת הייתה הבול הנדיר היחיד בעולם – בול גויאנה הבריטית שהוצג על ידי חבר המועדון, מר סטיוארט ויצמן, מעצב בולים מפורסם מניו יורק. הבול נקנה על ידו בכמעט 10 מיליון דולר. הבול הושאל לתצוגה במוזיאון הדואר בווינגטון לחמש שנים. אני מקווה שנוכל להביאו לתערוכת הבולים ב-2018 במידה שתתקיים. מר איתמר קרפובסקי הציג בתערוכה מכתב מארץ הקודש שנשלח

לרומניה, מר יוסף חכמי גליון של 28 בולי טוגרה הדפסה שניה ויגאל נתנאל הציג מעטפה מאוסף יפן עם ביול גבוה. תקצר היריעה מלתאר את שאר הבולים הנדירים אך אפשר לראותם בקטלוג התערוכה.

התערוכה השנייה מוקדשת בכל מפגש לנושא אחר. הפעם הנושא היה בולי הקוטב.

התערוכה באה לציין את מסעו של הנסיך אלברט הראשון לאזור הארקטי ב-1899 ומאחר ושנת 2015 הוקדשה לשנת התרבות של רוסיה במונקו ניתן דגש בתערוכה לתצוגות של משלחות רוסיות לקוטב. אולם התצוגות של אוספי

גליון מאוסף מלכת אנגליה

ערוכה מיוחדת שהיא גם מפגש חברתי וגם מפגש בולאי. פעם בשנתיים בשבוע הראשון של דצמבר מתכנסים חברי המועדון של מונטה קרלו במוזיאון הבולאות שבמונקו כאשר באמתחתם פריט תצוגה יחיד. המפגש הדו שנתי מלווה בשתי תערוכות שונות ואולם סוחרים.

מטרת המועדון היא לאגד את מאה אספני הבולים הטובים בעולם, להציג פריט ייחודי מאוספיהם ויחד עם זאת להיות מקום מפגש לאספנים מכל העולם.

ואמנם השנה פקדו את התערוכה הרבה אספנים בעיקר חברי הרויאל מאנגליה וחברי מועדון האספנים של ניו יורק ושיקגו. גם סוחרים שלא שכרו דוכן הגיעו לתערוכה כדי להיפגש עם האספנים. ואכן, בשנים האחרונות הפכה ההתכנסות ממפגש של אספני המועדון בלבד למפגש כלל עולמי.

ערב הגאלה

בערב ההגעה התקיימה קבלת פנים לחברי המועדון המציגים, הסוחרים ושאר המוזמנים. התערוכה נפתחה למחרת בבוקר בהשתתפותו של נסיך מונקו ובערב התקיים נשף הפתיחה באולם המרהיב של "הוטל דה פריז" שוב במעמד נסיך מונקו. בארוחת הערב שסיכמה את תערוכה חולקו תעודות השתתפות למציגים. עם תום התערוכה התקיימה ישיבה של כל חברי המועדון ובה התקבלה ההחלטה כי נושא התערוכה בעוד שנתיים יהיה "האמריקות", היינו – אוספים ייחודיים בנושא אמריקה. לראשונה בתולדות המועדון צורפו חברים צעירים שהוזמנו לתערוכה, זאת במטרה לעודד את הדור הצעיר.

התשתית הארגונית של חברי המועדון יחד עם התצוגות המרהיבות הפכו את המקום לנקודת משיכה לאספנים ולסוחרים.

גרטנר מקדם את הוצאת הספרות הבולאית ומעניק פרסים לספרים וכתבי עת בהתאם להחלטת חבר שופטים בלתי תלויים. האגודה לתולדות הדואר של א"י בארה"ב הגיעה למקום עשירי וקבלה מענק של \$100. בהעדרם ולהפתעתנו נקראנו לקבל בשמם את הפרס. המפגש ננעל בארוחת ערב במועדון השייטים במונקו. המפגש הבא יתקיים בעוד שנתיים בדצמבר 2017 יהיה זה המפגש האחרון במוזיאון הבולאות שכן המקום כולו נמכר והמקום היפיפה ייהרס ■

הקוטב קושט ועוצב בלבן והוא באור כחלחל שהכניס אותנו לאווירה "קוטבית" קרירה. בתערוכה הוצגו התכתבויות של משלחות שונות שנשלחו לחקור את הקוטב. בדגש על המשלחות הרוסיות.

טכס חלוקת המדליות והתעודות למציגי אוספי הקוטב נערך באחד האולמות של המוזיאון האוקייני במונקו וזאת לאחר סיום שנערך לכולם באולמות המוזיאון. באגף נוסף שהיה מיועד לאוספים מיוחדים אי אפשר היה שלא להתרשם מאוספו המיוחד של מר חכמי על בולי שווייץ הקלסיים ואוסף נוסף "המספר אחד" של רוסיה שהוצג ע"י מר גוידו קרברי.

באולם נפרד התנהלה המסחר הבולאי בשמונים דוכני מכירה של בתי דואר מארצות שונות ושל סוחרים מרחבי העולם. במרכז האולם הוקם דוכן הדואר של מונקו מלווה במעצבי בולים שחתמו על מעטפות יום ההופעה.

אולם המסחר מהווה מוקד משיכה לאספנים המגיעים לאירוע ותרים אחר חומר חדש להעשיר את אוספיהם.

במסגרת שלל האירועים שמתקיימים בזמן התערוכה נוכחנו בטכס חלוקת הפרסים של בית המכירות של כריסטופר גרטנר. מר

מעצבי בולים חותמים על מעטפות יום ההופעה

משלחת ישראל מקבלת את הפרס בשם SIP

גליונית זיכרון לציון מסעו של הנסיך אלברט לאיזור הארקטי

מוזיאון הדואר במונקו

אולם תצוגות אוספי הקוטב

הבולים המשולשים של כף התקווה הטובה

מאת: לילך גלעד

רקע

נקובים של 1 פני וארבעה פני – אלה הונפקו בפברואר 1861. (לאחר ההדפסה התברר בדיעבד שהבולים מלונדון אכן הגיעו בזמן אך בהעדר תעודות המשלוח שאבדו כנראה לא נדרשו הבולים).

למרות הכינוי "לוחות העץ" הבולים היו חרוטים במתכת. כל בול הוטבע בנפרד בפיסת מתכת אחת. 64 יחידות כאלה הוצמדו ללוח עץ להדפסה.

לאחר ההדפסה התברר ששני בולים שובצו בטעות בלוח לא להם. בול של פני אחד בלוח של 4 פני ולכן נצבע בכחול ובול של ארבעה פני בלוח של פני אחד ונצבע באדום. מספר הבולים השגויים של פני אחד עמד על 1,194 ושל 4 פני 1,568. ברבות הימים בולים מעטים מאלה שרדו והמפורסמים שבהם היו שני בלוקים של ארבעה בולים – שלושה בולים של פני אחד ובול של ארבעה פני – באדום.

ף התקווה הטובה הוא צוק סלעי המזדקר לתוך מימי האוקיינוס האטלנטי בקצה הדרום-מערבי של יבשת אפריקה בתחומה של דרום אפריקה באופן מסורתי (אך שגוי) הוא נחשב כנקודה הדרומית ביותר ביבשת, ומקום מפגש האוקיינוס האטלנטי עם האוקיינוס ההודי.

מגלי הארצות הראשונים שהגיעו לדרום יבשת אפריקה היו הפורטוגזים, שנמשכו לדרום בתקווה למצוא נתיב ימי להודו ולאסיה, על מנת להחליף את נתיבי היבשה היקרים דרך אסיה המרכזית. הימאי הראשון שהקיף את כף התקווה הטובה היה הפורטוגזי בארתולומיאו דיאס בשנת 1488.

בשנת 1806 נכבש האזור בידי הבריטים והפך למושבת הכף עד הכרזת עצמאות של דרום אפריקה בשנת 1910.

הבולים המשולשים

הבולים המשולשים של כף התקווה הטובה, למרות העובדה שמלבד דוגמאות בודדות, הם אינם נדירים, הרי בשל צורתם המשולשת היוצאת דופן הם מהווים עד היום אטרקציה ועניין לאספני הבולים. הבולים הראשונים שהונפקו בספטמבר 1853 במושבת הכף הודפסו בלונדון. בול בערך נקוב של פני אחד בצבע חום וארבעה פני בכחול. על הבולים צוירה דמות אשה היושבת על סלע ולצידה עוגן. זוהי Hope – דמות אלגורית שמבטאת תקווה, נאמנות ויציבות.

גיליונות נייר שנעשו בעבודת יד בגודל של 282 מ"מ X 536 מ"מ שמשו להדפסת 240 בולים לגיליון. הבולים לא היו מנוקבים. תעריף המשלוח היה 4 פני למשלוח מכתב במשקל של עד חצי אונקיה (14-גר') ופני אחד לעיתון.

"לוחות העץ Wood Blocks" – הדפסה מקומית

בעקבות מחסור זמני באספקת הבולים מאנגליה נבחר מדפיס מקומי בשם שאול סולומון ושות' למלא את החסר ולהנפיק בולים בערכים

הדפסות בולים שנעשו מ"לוחות העץ" המקוריות משנת 1861 במוזיאון ד"א בקייפטאון, נובמבר 1940

הבול השחור

בול נדיר ביותר שרק עשרה עותקים ממנו תועדו והוא עדיין בגדר תעלומה, הוא בול בערך נקוב של 4 פני בצבע שחור. עותק אחד נמצא באוסף בית המלוכה והשני באוסף מוסלי בבריטיש מוזיאון. הווריאנט הזה נחשף לראשונה בשנות השישים של המאה ה-18 ובתחילה סברו שבולים אלה הודפסו לתקופה קצרה ושמשו כתווית זיכרון לציון מותו של הנסיך אלברט אך התאוריה הזאת הופרכה והיום מדברים על האפשרות שיתכן שהיו אלה הדפסות ניסיון שנכנסו בטעות לשימוש דואר.

■ הבולים המשולשים יצאו מכלל שימוש ב־1 אוקטובר 2019

אורי שליט 1922-2015

הקמת העסק הייתה כרוכה בקשיים רבים. שנים רבות היה מסתובב עם תיק עמוס בבולים באירופה ובארה"ב ומגייס לקוחות, מוכר וקונה. במשך השנים הקים, בסיוע רעייתו הדסה ז"ל, עסק לתפארת שהתרכז בעיקר בייצוא. הוא רכש מיומנות וידע רב לא רק בבולים אלא בתחומי הבולאות השונים כולל יודאיקה ומסמכים וחומרים הקשורים בשואה.

אורי היה פעיל ביותר בחוגי הבולאים וסוחרי הבולים בארץ ובעולם. השתתף בכנסים ובתערוכות רבות. היה יצואן מוסמך ופעמים רבות זכה לתואר יצואן מצטיין. כיהן שנים רבות כנשיא אגודת סוחרי הבולים ומונה לאחר מכן לנשיא כבוד לכל חייו.

אורי שליט היה ידוע ביותר וביזרתו. הוא היה מקובל ואהוד על כל הסוחרים והאספנים ופסיקותיו בסכסוכים בין לקוחות וסוחרים היו מתקבלות ללא עוררין. בשנים האחרונות איבד בהדרגה את כושר הראיה, אך זה לא מנע ממנו להמשיך בפעילות בולאית, בייעוץ לחברים, ובהשתתפות במכירות פומביות ממש עד ימיו האחרונים. אורי נפטר ב־16.9.2015 לאחר מחלה קצרה והוא בן למעלה מ־93. יהי זכרו ברוך!

אורי (אלברט) שליט נולד בשנת 1922 בעיר קמניץ בגרמניה. בגיל חמש התייתם מאמו וגדל עם אביו, שלוש אחיותיו ומטפלת נוצרייה. כבר בילדותו היה פעיל בתנועת הצופים היהודים שנטעה בחניכיה את הזיקה לצינונות ולעלייה ארצה. בגיל 16 עם התגברות האנטישמיות ולאחר ליל הבדולח עלה לבדו לארץ במסגרת עליית הנוער ונקלט במושבה מרחביה. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה ולאחר שנודע לו כי אביו נירצח על ידי הנאצים, התנדב לשירות בצבא הבריטי. לאחר אימונים בארץ נשלח למדבר המערבי בלוב ומשם ליוון. ביחד עם כ־2000 חיילים מארץ ישראל נפל בשבי הגרמנים ושהה במחנה שבויים במשך כשלוש וחצי שנים. כחצי שנה לפני תום המלחמה, ברח מהשבי והגיע לקווים האמריקאים. לאחר תקופת החלמה באנגליה חזר לארץ ישראל.

עם תום מלחמת העולם, ולאחר שחרורו מהצבא החל לעבוד כפקיד בדואר חבילות בסניף הדואר באלנבי תל אביב. במסגרת עבודתו נחשף לבולים, ושם רכש את העניין והאהבה לבולי ישראל. אורי היה אוטודידקט ולמד בעצמו את כל הקשור לבולים ולבולאות. כשהרגיש בשל להיות עצמאי, פתח את המשרד באלנבי 32 שם הקים בעצמו, בעשר אצבעות ידיו, את העסק לייצוא בולי ישראל.

יעקב צים מבחירי המעצבים הגרפיים בישראל הלך לעולמו ב־28 דצמבר 2015

באבי יאר

האר"י

יעקב בן צבי צים (צימברקנופף), נולד ב־1920 בעיר סוסנוביץ שבפולין שם החל את לימודי הציור והגרפיקה. רב בני משפחתו נרצחו באשוויץ, הוא שרד את גטו סוסנוביץ ומחנה ההשמדה בוכנוולד ועלה לארץ עם אחיו ביולי 1945. לאחר עלייתו לארץ למד בבצלאל. במלחמת השחרור גויס לש"י ולאחר נישואיו עבר לתל אביב.

צים זכה במוניטין של מעצב גרפי וצייר, הציג מיצירותיו בתערוכות בארץ ובחו"ל וזכה בפרסים רבים, בהם פרס אמן ותיק מטעם אגודת הציירים בתל אביב ופרס בתחרות בינלאומית של ציור בול השואה. הוא יצר סמלים רבים, בולים, שטרות ומטבעות של בנק ישראל.

הרוגי מלכות

שחרור המחנות

השואה והגבורה

יעקב צים עיצב חמישה בולים:

- בול השואה והגבורה - 1962, שעליו זכה כאמור בפרס בינלאומי.
- בול שחרור מחנות הריכוז - 1965, בשובל הבול שילב בספרות זעירות את המספר שקועקע על ידו במחנה הריכוז.
- בול הרוגי המלכות - 1968.
- בול האר"י - 1972.
- באבי יאר - 1968, עיצוב הבול נעשה על פי הציור "המובלים להורג" של הצייר יוסף קובקובסקי.

למכירה

ניתן לרכוש עותקים קודמים של "שובל"
במחיר של 5 ש"ח האחד + דמי משלוח.

(גיליון מספר 1 – 50 ש"ח. מספר גיליונות אינם יותר במלאי)

בולי מידן ראובן

קונה ומוכר בולים,
בולי ישראל, שנתונים,
תוויות קלוסנדורף, סימה ובולי זרחן שונים

טל' נייד: 052-8301265

אליק רינק

בולים ומטבעות

קונה ומוכר

רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 4124,

טל. 03-6297192, פקס. 03-5255131,

מען: 03-5227922

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים – ישראל וח"ל – מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים
המבחר הגדול בארץ!!

דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,

טל/פקס. 03-5251552,

דוא"ל: motib51@smile.net.il

Moshe Ahraim Awad

Mobile: 972523315322

Telephone: 97237301142

moshe.aharon39@gmail.com

Member of Israel Philatelic Federation American Philatelist Member No. 220304

Member of Association of Israel Stamps http://www.delcampe.net/stores/awad

Selling and buying Israeli stamps, year collections, special covers and sheets, generic covers and sheets, Cima labels, phosphor stamps, albums for souvenir leaves, and souvenir leaves.

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.

רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231

טל': 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145

Email: info@bwsegal.com

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל.
ניתן לעשות הזמנה בדאר.

סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER

מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

*** אטום בולאי ***
מזהה בולים

חדש ב- בית טוב

אינדקס נושאים לאספנים תמטיים

האתר www.bait-tov.com ימצא בשבילך את הסדרה החסרה לך בכל נושא

כנס לאתר, עבור לעברית ולחינה על דגל ישראל
- לחץ אינדקס נושאים ובחר נושא מהרשימה
- בנוסף בחר מהרשימה "שוכי ישראל" את היישוב שלך ותופתע

ת.ד. 2275 בת-ים 59121 טל/פקס: 03-5535313

בולים בחבילות לפי נושאים ולפי מדינות, בולי ישראל, חותמות, אלבומים

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה,
הופיע מחירון בולי ישראל 2013
בולי הרשות הפלסטינאית

מבצע:

מנורת פוספור לבולי ישראל – 150 ש"ח

יבוא אלבומי IMPORTA והוויד

רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871

טלפון סלולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם
ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים,
זרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים

נציג בלעדי של DAVO-MICHEL

אלנבי 94 תל-אביב (במרתף)

טל': 03-5605755; פקס: 03-5605430

email: stamps.center@gmail.com

הספריה הבולאית

של התאחדות

בולאי ישראל

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל פתוחה

לקהל הרחב ביום ה' בלבד בשעות 12:00-18:30

(ללא תשלום)

השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות –

לחברי ההתאחדות. עיון במקום – לקהל הרחב.

רח' פינסקר 2, תל-אביב, קומה א',

טל': 03-6295547

עדכון קטלוג בולי ישראל

בקטלוג מופיעות העמודות הבאות: מספר קטלוג, ערך נקוב, ארבעה מחירים לפי מצב הבול (לא חתום עם שובל, חתום עם שובל, לא חתום בלי שובל, חתום בלי שובל).

8/12/2015

נוסטלגיה ישראלית – Israel Nostalgia

שח	1.15	שח	4.60	שח	4.60	שח	4.60	שח	2.30	2375
שח	1.15	שח	4.60	שח	4.60	שח	4.60	שח	2.30	2376
שח	1.15	שח	4.60	שח	4.60	שח	4.60	שח	2.30	2377
שח	3.45	שח	13.80	שח	13.80	שח	13.80	שח	6.90	סדרה
		שח	15.80							מי"ר

8/12/2015

תיאטרון ובידור – חנה מרון – ספי ריבלין Theater & Entertainment – Channa Marron – Sefi Rivlin

שח	1.15	שח	4.60	שח	4.60	שח	4.60	שח	2.30	2378
שח	2.05	שח	8.20	שח	8.20	שח	8.20	שח	4.10	2379
שח	3.20	שח	12.80	שח	12.80	שח	12.80	שח	6.40	סדרה
		שח	16.80							מי"ר

8/12/2015

100 שנה לנילי" – Nili Centenary

שח	2.50	שח	10.00	שח	10.00	שח	10.00	שח	5.00	2372
		שח	12.00							מי"ר

8/12/2015

דרך הדואר הממלוכית – יום הבולאות The Mamluk Postal Road – Philately Day

שח	5.00	שח	20.00	שח	20.00	שח	20.00	שח	10.00	2373
		שח	22.00							מי"ר

8/12/2015

חיסכון פנסיוני – Pension Saving

שח	5.40	שח	23.40	שח	23.40	שח	23.40	שח	11.70	2374
		שח	25.40							מי"ר

9/2/2016

עונות השנה – חורף – Seasons In Israel - Winter

2.10 ₪ 8.20 ₪ 8.20 ₪ 8.20 ₪ 4.10 2387
מי"ר 10.20 ₪

9/2/2016

ישראל יוון הנפקה משותפת – Isreal-Greece Joint Issue

2.10 ₪ 8.20 ₪ 8.20 ₪ 8.20 ₪ 4.10 2388
מי"ר 10.20 ₪

תויית ביול

24/11/2015

תויית דוארמט חג המולד – Christmas Noel - Atm Postage Label

8.00 ₪ 2.20 ₪ 87 תב

8/12/2015

תויית דוארמט – שליו – Coturnix - Atm Postage Label

8.00 ₪ 2.30 ₪ 88 תב

9/2/2016

נשים פורצות דרך – נחמה פוחצ'בסקי, זלדה – Pioneering Women - Nehama Pohatchevski, Zelda

1.15 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 2.30 2380
2.50 ₪ 10.00 ₪ 10.00 ₪ 10.00 ₪ 5.00 2381
סדרה 3.65 ₪ 14.60 ₪ 14.60 ₪ 14.60 ₪ 7.30
מי"ר 18.60 ₪

9/2/2016

אפרים קישון – Ephraim Kishon

5.85 ₪ 23.40 ₪ 23.40 ₪ 23.40 ₪ 11.70 2382
מי"ר 25.40 ₪

9/2/2016

צביים בסביבה הימית – Turtles In The Marine Environment

1.15 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 2.30 2383
1.15 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 2.30 2384
1.15 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 2.30 2385
1.15 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 4.60 ₪ 2.30 2387
סדרה 4.60 ₪ 18.40 ₪ 18.40 ₪ 18.40 ₪ 9.20
מי"ר 22.40 ₪

למכירה

**אוסף גיליונות בולי ישראל
(כמעט מושלם) 2011-1950**

**אוסף בולים לא חתומים
(נומינלי) 2011-1986**

**לפרטים 052-8972275 (ינואר 2016)
דרור מדמוני**

ניתן לרכוש במשרדי התאחדות בולאי ישראל

דפי מזכרת - ימי בולאות	
שנה	מס.כנס
1989	כנס 3
1996	כנס 10
1997	כנס 11
1998	כנס 12
1999	כנס 13
2000	כנס 14
2001	כנס 15
2002	כנס 16
2003	כנס 17
2004	כנס 18
2005	כנס 19
2006	כנס 20
2007	כנס 21
2008	כנס 22
2009	כנס 23
2010	כנס 24
2011	כנס 25
2012	כנס 26
2013	כנס 27
2014	כנס 28

דפי מזכרת - תערוכות	
שנה	תערוכה
95	ירושלים 3000
1996	באר שבע 1996
1996	כל סיפור - בתים
1997	נצרת 1997
1997	אריאל 1997
1998	ישראל 98
1998	אשקלון 98
1999	תל אביב 99
2000	באר שבע 2000
2001	ירושלים 2001
2004	תלאבול
2006	ירושלים 2006
2008	ישראל 2008
2010	ירושלים 2010
2013	תל אביב 2013

מחירים:

כל דפי המזכרת מלבד כנס 15 - 55 ₪ לחברי ההתאחדות,
משלוח ללא תשלום, כנס 15 - 100 ₪
למי שאינו חבר התאחדות - 60 ₪ + דמי משלוח 10 ₪

1/1/2016

תווית דוארמט - כלבים לאימוץ בישראל
Atm Postage Label - Dog Adoption In Israel

תב99 2.30 ₪ 8.00 ₪

9/2/2016

תווית דוארמט - כלבים לאימוץ בישראל, ווילי
Atm Postage Label - Dog Adoption In Israel, Willy

תב90 2.30 ₪ 8.00 ₪

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה

- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE, OTTOMAN PERIOD, JUDAICA
- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

Please write for a catalogue

Ask about special low vendor commission rates.

P.O.Box 8101 — TRENTON NJ 08650 USA

E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET

Phone: 609-456-9508

ניתן לרכוש במשרדי התאחדות בולאי ישראל

תשלום במזומן, בהמחאות אישיות,
בהמחאות דואר או ב-PAYPAL.
לא מקבלים תשלום בכרטיסי אשראי.
נא להוסיף דמי משלוח.

1. קטלוג בולי ישראל – 10 ש"ח
2. הגדה בולאית לפסח – מהדורה ב' – 40 ש"ח (35 ש"ח לחברי הב"י).
3. ספרות באנגלית של תולדות הדואר בתקופת המעבר בישראל, 1948:
 - א. כרך Official Postal Services – I חדש! – 250 ש"ח (220 ש"ח לחברי הב"י).
 - ב. כרך II – חלק 1 – Jerusalem and Safad – 200 ש"ח (180 ש"ח לחברי הב"י) (חזר למלאי).
 - ג. כרך II – חלק 2 – Nahariya, Rishon Le Zion, etc – 220 ש"ח (200 ש"ח לחברי הב"י).
 - ד. כרך III – Israel Foreign Postal Links – 100 ש"ח (80 ש"ח לחברי הב"י).
4. חוברת "תולדות הדואר של ארץ ישראל" באנגלית:
 - א. HLPH 117-118
 - ב. HPLH 119-120
 - ג. HPLH 121-122
 - ד. HPLH 125
 - ה. HPLH 126-127
 - ו. HPLH 128-129
 - ז. HLPH 130-131
- מחיר כל חוברת 90 ש"ח, לחברי הב"י 20 ש"ח בלבד.
5. דפי מזכרת המופקים על ידינו לרגל תערוכות בולים וכנסים שנתיים, ראו דוגמאות בצדי המודעה – 60 ש"ח (55 ש"ח לחברי הב"י).
6. חוברות קודמות של "שבל" – 5 ש"ח לחוברת, כאשר חוברת מס' 1 – 50 ש"ח.
7. עודפי ספרות מהספרייה – קטלוגים "מיכל" מהדורה או שנים אחרות, בולאות ארץ ישראל במצב טוב, קטלוגים של מכירות פומביות של אוספים מפורסמים, קטלוגים של תערוכות קודמות בארץ, חוברות מחו"ל וכד', הכל במחירים נוחים.

25/10/2015
חותמת אירוע
20 שנה לרצח יצחק רבין

20/10/2015
חותמת אירוע
הקונגרס הציוני ה-70

6/10/2015
חותמת אירוע
יריד הבולים דיזנוגף סנטר
אוקטובר 2015

17/9/2015
חותמת אירוע
65 שנה למוסד

2/9/2015
חותמת יום הופעה
ישראל-ותיקן

8/12/2015
חותמת יום הופעה
חנה מרון

8/12/2015
חותמת יום הופעה
חיטכון פנסיוני

8/12/2015
חותמת אירוע
35 שנה למרכז הצפרות,
החברה להגנת הטבע

24/11/2015
חותמת יום הופעה
חג המולד

3/11/2015
חותמת אירוע
יריד הבולים דיזנוגף סנטר
נובמבר 2015

8/12/2015
חותמת יום הופעה
שלו

8/12/2015
חותמת יום הופעה
נוסטלגיה ישראלית

8/12/2015
חותמת יום הופעה
100 שנה לנילי

8/12/2015
חותמת יום הופעה
דרך הדואר הממלוכית

8/12/2015
חותמת יום הופעה
ספי ריבלין

9/2/2016
חותמת יום הופעה
נחמה פוחצבסקי

1/1/2016
חותמת יום הופעה
כלבים לאימוץ בישראל

24/12/2015
חותמת אירוע
חג המולד, נצרת

24/12/2015
חותמת אירוע
חג המולד, ירושלים

9/12/2015
חותמת אירוע
כנס יום הבולאות ה-29

9/2/2016 חותמת יום הופעה ישראל-יוון	9/2/2016 חותמת יום הופעה צבים בסביבה הימית	9/2/2016 חותמת יום הופעה עונות השנה - חורף	9/2/2016 חותמת יום הופעה אפרים קישון	9/2/2016 חותמת יום הופעה זלדה
---	--	--	--	-------------------------------------

תודה על תרומת בולים לנוער

- לשמואל רותם, מראשל"צ
 - לאורי ועמוס ברנע, מכפר שמריהו, לזכרם של זיגברט ואלבסט ברנהיים ז"ל
 - מרטה בן דור, מירושלים
- תודה על תרומת ספרים לספרייה
- לקוסי מאיר, מלוד
 - למוטי קרמנר, מחיפה

- למשה קלמן, מקיבוץ להב
- לדב סיטון, מעומר
- למרים גיל, קיבוץ גבע
- לישראל טל, מתל-אביב
- לאידיסיס יוסף, מקרית מוצקין
- ליזהר ויהודית ברנסקי, מחיפה
- לערן שפלקה, מתל-אביב, לזכרם של פנחס ובלה שפלקה ושמואל ורחל מנדלבוים ז"ל

- לרחל עזריה מרמת השרון, לזכרו של לנסקי חיים בן שמריהו ז"ל
- למילדרום בלומה, מבני ברק
- לאלישבע גיבלי, מצהלה
- לשכטמן רדי, מרחובות
- ליעקב גור, מקרית ביאליק
- לשירי מעוז, מכפר יונה
- למוטי קרמנר, מחיפה
- למינס יהושע, מכרמיאל
- לצבי שמיר, מרמת השרון

- ליוסף אופק, ממושב אורות
- לפאול שורץ, מבאר שבע
- לאגודת בולאי רחובות
- לעמוס הכט, מנפית
- ליהודה קליינר, מרעננה
- לקלמן בר-אילן, מחיפה
- לטליה ברזילאי מצורן, לזכרו של יעקב גרשט ז"ל
- לז'ק לפידות, מהרצליה
- לאודי קויטנר מגני תקווה, לזכרו של שמעון קויטנר ז"ל

ירושלים של זהב

המרכז למכירות פומביות
יודאיקה • עתיקות • אומנות
יהודיות • מקצועיות • אמינות • הגינות

אנו שמחים להזמינכם למכירה הפומבית

שתי ערך אחת להודשיים במשרדי החברה ברחוב הרב מימון 2, ירושלים.

ימי תצוגה מוקדמת לפריטים לפני כל מכירה
למעוניינים בקטלוג המכירה חינם ובפרטים נא ליצור קשר
בטלפון 02-5877771, 058-7-752-752 פקס 025704377 או דרך מייל/אתר החברה
jerusalemofgold1@gmail.com / www.Jerusalem-of-Gold.com

כמו כן אנו מעוניינים בפריטים ובחומר נוסף בנושאים: בולאות, (במיוחד: אוספים, התקופה העותומאנית, שואה ומחנות, מחנות מעצר בריטיים, קק"ל, ועוד) מטבעות, שטרות, אסימונים, אמצעי תשלום, מדליות, אוטוגרפים, מסמכים מקהילות ישראל, הישוב הישן ותולדות הציונות, שואה, חפצי פלשתינה ובצלאל, גלויות, שנות טובות, כרזים וכרזות, ספרים ישנים, מפות ישנות, תחריטים, אמנות יהודית, תשמישי קדושה, ועוד...

JERUSALEM 2016 ירושלים
 תערוכת בולים לאומית בהשתתפות בין לאומית
 MULTINATIONAL STAMP EXHIBITION
 Jerusalem, November 13-17 נובמבר 13-17, ירושלים

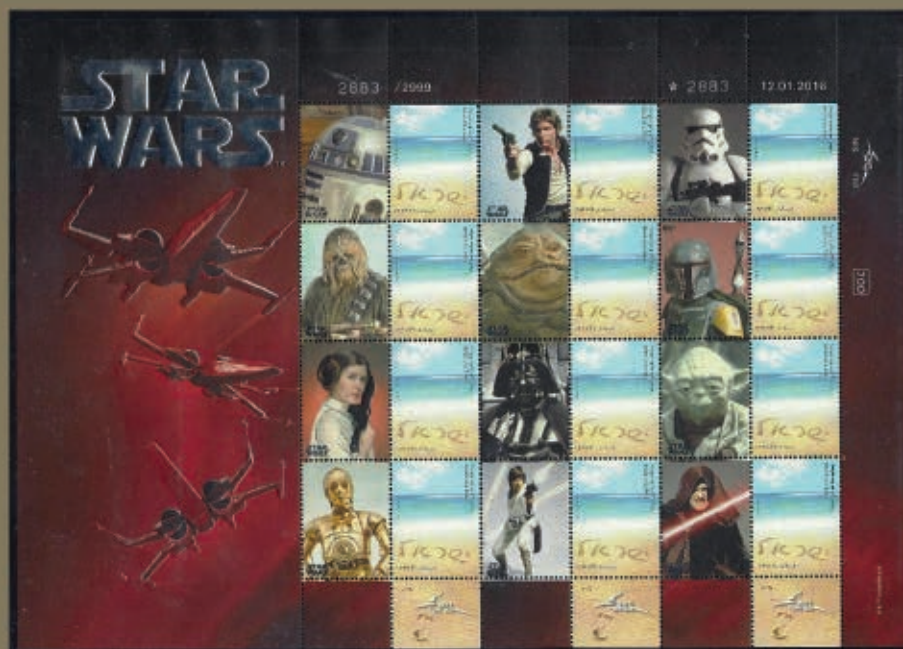

INTERNATIONAL CLASS

FOR OFFICIAL USE ONLY:			
Entry number: <input style="width: 50px;" type="text"/>	No. of frames allowed: <input style="width: 50px;" type="text"/>	Frame numbers: <input style="width: 100px;" type="text"/>	First Time Entry ☐
TO BE FILLED BY EXHIBITOR:			למילוי על יד הנציג:
Pseudonym: <input style="width: 150px;" type="text"/>	כינוי: <input style="width: 50px;" type="text"/>	Surname: <input style="width: 150px;" type="text"/>	שם משפחה: <input style="width: 50px;" type="text"/>
First Name: <input style="width: 150px;" type="text"/>		שם פרטי: <input style="width: 50px;" type="text"/>	
Postal Code: <input style="width: 50px;" type="text"/>	מיקוד: <input style="width: 50px;" type="text"/>	Address: <input style="width: 150px;" type="text"/>	כתובת: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Country: <input style="width: 100px;" type="text"/>		מדינה: <input style="width: 50px;" type="text"/>	
Fax: <input style="width: 100px;" type="text"/>		פקס: <input style="width: 50px;" type="text"/>	Tel: <input style="width: 100px;" type="text"/>
E-mail: <input style="width: 150px;" type="text"/>			דוא"ל: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Title of the exhibit: <input style="width: 150px;" type="text"/>			שם האוסף: <input style="width: 50px;" type="text"/>
☐ Certificates included		☐ תעודות כלולות	
Previous Title: <input style="width: 150px;" type="text"/>		שם אוסף קודם: <input style="width: 50px;" type="text"/>	כמות מסגרות מבוקשת: No. of frames applied for: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Short description of the exhibit: <input style="width: 150px;" type="text"/>			תיאור קצר של האוסף: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Sheet size: <input style="width: 50px;" type="text"/>	גודל הדף: <input style="width: 50px;" type="text"/>	Literature – publication date: <input style="width: 100px;" type="text"/>	ספרות – תאריך פרסום: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Competition Classes:		מדור מבוקש:	
☐ Traditional		☐ Maximaphily	
☐ Postal History		☐ Literature	
☐ Thematic			
Award received at FIP or Continental Exhibition: <input style="width: 150px;" type="text"/>		Name of Exhibition: <input style="width: 100px;" type="text"/>	שם התערוכה: <input style="width: 50px;" type="text"/>
Award received at National Exhibition: <input style="width: 150px;" type="text"/>		Name of Exhibition: <input style="width: 100px;" type="text"/>	שם התערוכה: <input style="width: 50px;" type="text"/>
The undersigned confirms acceptance of all relevant FIP regulations and the special rules applying to JERUSALEM 2016		מקובלים עלי הכללים המפורטים בתקנון התערוכה	
Signature: _____ חתימה:		Date: _____ תאריך:	
Remarks of the Commissioner:			
I confirm that the above information is correct			
National Commissioner: _____			
Date: _____		Signature: _____	

מלחמת הכוכבים

שני גיליונות "הבול שלי" ממוספרים ומונפקים בכמות מוגבלת של 3000 עותקים

גיליון מלחמת הכוכבים - "קלסי"

גיליון מלחמת הכוכבים - "הכוח המתעורר"

שני הגיליונות הוצעו למכירה במארז מיוחד במחיר 98 ₪. מנ"י השיחת הבולאי יכולים לרכוש עד שלושה עותקים, המארז ניתן לרכישה גם באינטרנט (עותק אחד בלבד)